LIETUVIŲ DIENOS

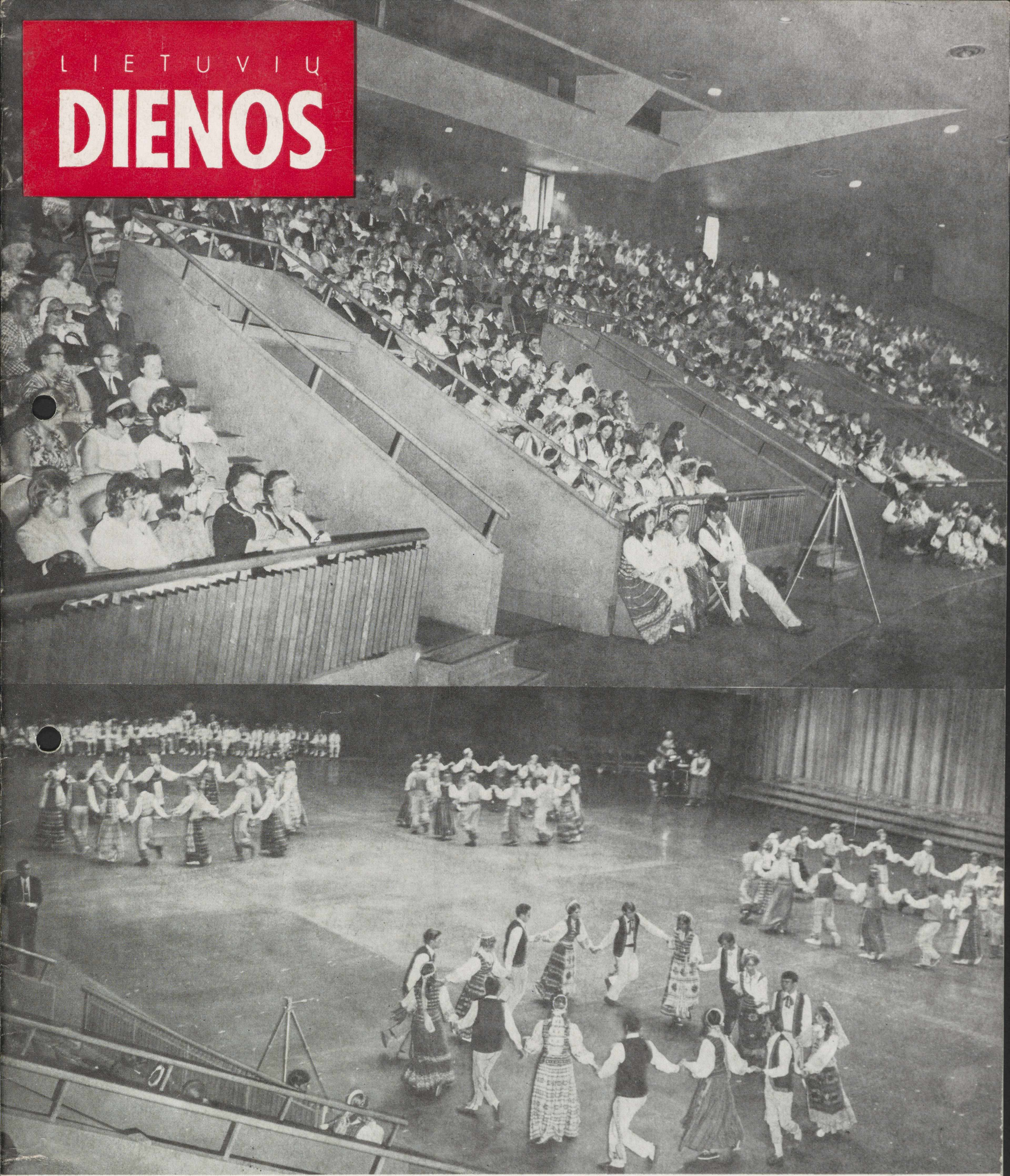

LOS ANGELES JAUNIMO ŠVENTĖ

LITHUANIAN DAYS

JUNE 1969

1969 M. BIRŽELIO MĖN.

LIETUVIŲ
DIENOS
LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., Hollywood, Ca. 90029
Telefonas: 664-2919

LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METAI

1969, birželis Nr. 6 (195)
Eina XX metai
June, 1969 No. 6 (195)
Vol. XX

Vyriausias Redaktorius / Editor-in-Chief
Bernardas Brazdžionis
Literatūros Redaktorius / Literature Editor
Juozas Tininis
Foto Redaktorius / Photo Editor
Daumantas Čibas
Anglų k. Redaktorius / Senior English Editor
Milton Stark
Anglų k. Redaktorius / English Editor
Alfonsas Milukas

Leidėjas / Publisher
Anthony F. Skirius
Administratorius / Circulation Manager
Juozas Andrius

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę.
Signed or initialed articles do not necessary reflect the opinion of the editors or of Lithuanian Days magazine.

Žodinę ir visą kitą medžiagą, spausdintą "Lietuvių Dienų" žurnale, LD leidykla pasilaiko teisę panaudoti kitais atvejais be atskiro susitarimo.
Publishers reserve the right to reprint any or all matter published in Lithuanian Days magazine without separate agreement with the authors.

Rankraščius ir kitą medžiagą, jei kitaip nesusitarta, redakcija taiso ir tvarko pagal savo nuožiūrą.
Manuscripts or other matter submitted for publication in Lithuanian Days magazine will be edited at the discretion of the editors, unless otherwise agreed upon.

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį.
Republication of material from "Lithuanian Days" permissible only with indication of this source.

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIU", LEISTU 1946-49 M.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN", PUBLISHED 1946-49.

Prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku.
If subsription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will be renewed automatically.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August.

Atskiro nr. kaina 85 centai. **Single copy 85¢**

Prenumerata metams $8.00 bet kuriame pasaulio krašte.
Subscription $8.00 per year in any country of the world.
Garbės prenumerata / Honorary subscription $12.00.

"Second Class Postage Paid at Los Angeles, California".

TURINYS / CONTENTS

Jaunimo idealas. Vedamasis. 3
PLB visuomeninės gairės. PLB c. valdyba. .. 4
Politinis seminaras jaunimui. (E) 4
Sąlygos ir pavojai Vokietijos lietuviams. ... 5
SPAUDOJ IR GYVENIME
"Labai trūksta muzikantų". Kodėl? 6
Kam gėda, o kam tautinis prestižas. 6
Vitalius M., Toronto Maironio vardo lietuvių mokykla. 7
Laima Švėgždaitė, POEZIJA. 9
R., Los Angeles Jaunimo šventė. 10
VEIDAI IR VAIZDAI.
Iliustruota kronika. 14
ŽMONĖS, DATOS IR DARBAI.
Smulkioji kronika. 15

ENGLISH SECTION

Aspects of Russian Colonialism. 17
Dionysos a poet of Syracuse, a short story by A. Vaičiulaitis. 18
Justice ir on our side, E. Derwinski. 19
Earliest Lithuanians in America, Budreckis 19
Lithuanian History in Stamps. Part CXII. .. 20
LITHUANIANS MAKE NEWS. 21

Iš dailės parodų. 22
Lietuviški kryžiai. M. ir P. Laurinavičiai. .. 23

VIRŠELIAI / COVERS

Pirmasis / Front Cover

Los Angeles Lietuvių Bendruomenės Jaunimo šventė: 1. žiūrovai; 2. Jaunimas šoka — viskas vyksta Santa Monica Civic Auditorijoj.

Foto L. Kantas

Šventė vyko birželio 28 ir 29 dienomis, minint Jaunimo ansamblio 20 metų sukaktį.

Programoje buvo — birželio 28 d. banketas su programa Sheraton West viešbutyje; birželio 29 d. — pamaldos Šv. Kazimiero bažnyčioj, jaunųjų dailininkų paroda parapijos salėj ir šokių ir dainų programa Santa Monikos Civic Auditorijoj.

Dalyvavo visas Los Angeles ir Santa Monikos liet. jaunimas, šokių grupė Audra ir latvių šokių grupė Perkonitis. Ansambliui vadovavo O. Razutienėū šokių grupių vadovai: B. Čiurlionienė, O. Gustienė, J. Puškorienė, E. Radvenis, D Razutytė, L. Zaikienė, I. Tumienė, latvių — I. Lozenicins. Viso programos dalyvių buvo per 200; žiūrovų — per 800.

Chorui dirigavo B. Budriūnas, G. Gudauskienė ir O. Razutienė. Akomponavo O. Barauskienė, G. Gudauskienė, akordeonu grojo A. Kazakevičius.

Šventė praėjo pakiliai ir sėkmingai.

Šventės reportažas — 10 – 13 puslapiuose.

The Los Angeles Lithuanian Youth Ensemble Festival celebrating its 20 year anniversary at the Santa Monica Civic Auditorium, June 29, 1969.

More than 800 Lithuanians and guests attended the Festival; there were about 200 program performers.

More on page 10-13.

Paskutinis / Back Cover

Gėlės prie Dariaus-Girėno paminklo Brooklyne, Lietuvių aikštėj, minint tragišką Lituanikos skridimą per Atlantą 1933 m. liepos 71.

Flowers at the monument to Darius-Girėnas in Brooklyn, N. Y. Lithuanian Plaza, to commemorate the flight of Lituanica July 17, 1933.

Į Los Angeles Jaunimo šventę Santa Monica Civic Auditorium birželio 29 d. atsilankė Los Angeles Times red. narė Margie Norwich, kuri surinko medžiagą Sharon E. Fay rašiniui apie Los Angeles lietuvius, išspausdintam LAT liepos 2 d. To paties dienraščio fotografas padarė keletą nuotraukų, kurių vieną matome čia (Jaunųjų grupės nuotrauka įdėta LAT, July 2, 1969).

Iš kairės į dešinę — pasitarimas prieš programą — komp. B. Budriūnas, komp. G. Gudauskienė, "Lietuvių Dienų" žurn. red. Brazdžionis, A. Devenienė, J. Kojelis, O Razutienė, Margie Norwich, Edm. Arbas. Foto Bill Dietsh

Los Angeles Times reporter, Margie Norwich with some of the organizers of the Los Angeles Lithuanian Youth Festival.

Jaunimo idealas

Mintys iš Bern. Brazdžionio, LB Tarybos nario, kalbos, pasakytos Los Angeles LB Jaunimo šventės atidaryme

Daug dainių yra dainavę apie jaunystę. Putinas: *"Jei pasišventė jaunystė, Kas pasauly gal išdrįsti Jos mėgint jėgų!"* Mickevičius – ypatingai atsimenam jo Odę jaunystei: *"Siek tai, ko vyzdis nepasiekia, laužk tai, ko protas nepajėgia!"* Ir kai žiūrime į praeitį, atrodo, kad anų dienų jaunystė tikrai buvo verta odžių ir himnų. Naujų žemių atradimai, tolimų šalių nukariavimai, žygiai ir darbai, išgarbinti himnais, aukso raidėmis įrašyti žmonijos istorijos puslapiuose. Bet tų nuostabiųjų legendinių žygių nereikia ieškoti toli ir nereikia nusikelti šmtus metų į praeitį. Ir lietuvių laisvės kovos paženklintos žinomais ir nežinomais herojais, apie kuriuos šiandiena mokomės lietuvių istorijos pamokose, klausomės paskaitose girdim minėjimuose. – – –

Galinėtis su jaunyste rizikinga. Ji nepažįsta baimės. Ji netaupo jėgų. Ji nebijo mirties. Ir šios dienos lietuvis jaunuolis, mąstydamas apie tėvynę, apie pasiaukojimą, neretai apgaili, kad jam nėra progos taip kovoti su pavergėju, kaip kovojo Kudirka, taip žūti, kaip žuvo Lukšys, taip mirti, kaip mirė Pilėnų Margiris ir jo didvyriai.

Nesupraskime heroizmo, kovos ir didvyriškos mirties neteisingai. Keičiasi laikas, aplinkybės, kitokia turi būt ir kova ir kitoks heroizmas. O į kovą turim eiti ne kad mirtume, bet kad laimėtume. Yra įvairių priešų ir dar įvairesnių kovų ir kovos būdų. Yra net sakoma, kad patsai gyevenimas taip pat kova. Žinoma, prasmingas, kilnus gyvenimas. Lengviausia plaukti pavandeniui. *"Pavandeniui nuplauks gyvenimas, pavandeniui ir mes"* kai kas kabinasi už poetės žodžių, už ironiškai paskelbto devizo, bet priimamo už gryną pinigą. Nesipriešinti lengviausia. Atsiminkime kito poeto, ekstravagantiško keturvėjininko žodžius: *"Nieks pasauly nesipriešinant nedirbo...'* O "priešų" pilnas gyvenimas. Nereikia jų ieškoti, nereikia siekti išskirtinai didvyriškų darbų ar žygių. Kiekvienas savęs ar aplinkos nugalėjimas jau yra atliktas žygis. Tave vilioja nerūpestingas hipių gyvenimas, garsiai propaguojama "laisvė", o tu "vergauji" tėvams ir mokytojams, – jau tu herojus. Iš tavęs juokiasi kūtvėlos, o tu apsikerpi ir apsiskuti senamadiškai, – jau tu esi kovotojas. Tave traukia tuščios išvykos, o tu ateini į tautinių šokių repeticiją – jau tu nė nenujausdamas padarai patriotinį žygį.

Nukelta į 6 psl.

PLB VISUOMENINĖS GAIRĖS

PLB valdyba, išeidama iš tų tikslų bei uždavinių, kuriuos kelia Lietuvių Chartos vydymas ir likiminiai mūsų uždaviniai, savo posėdžiuose apsvarsčiusi bendro darbo būdus bei priemones, priėjo šių išvadų.

Atėjo metas skirti Lietuvių Bendruomenei laisvojo pasaulio lietuvių gyvenime tą vietą, kuri jai iš esmės ir paskirties priklauso. Būdama atvira kiekvienam lietuviui, nes remiasi vieninteliu tautiniu pagrindu ir tvarkosi demokratiniu būdu, Bendruomenė yra natūrali organizacinė laisvojo pasaulio lietuvių jungtis, tad būtų idealu, kad jos padaliniai veiktų visur bendrajam tautiniam darbui dirbti ir lietuviams atstovauti.

Iš kitos pusės turim atvirai žvelgti į gyvenimą ir skaitytis su faktu, kad taip pat egzistuoja ir specialios paskirties mūsų politiniai bei visuomeniniai veiksniai ir kt jungniai. Tiek jų, tiek Bendruomenės pagrindinis tikslas — nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymas. Nepriklausomos Lietuvos atstatymui gi pagrindinė sąlyga — tai gyva pati lietuvių tauta. Tad tautinės gyvybės išlaikymas tiek gimtajame krašte, tiek svetur yra didysis visų lietuvių rūpestis ir tikslas. Tam yra taip pat būtinas politinių, visuomeninių bei kultūrinių mūsų siekimų ir darbų derinimas. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, siekdama mūsų darbų darnos, laikosi ir kitus kviečia laikytis šių principų:

1. PLB remia Nepriklausomos Lietuvos tęstinumo atstovus — diplomatinės bei konsularinės tarnybos narius, su jais lojaliai bendradarbiauja ir rūpinasi jų postų išlaikymu.

2. Santykiuose su Vliku PLB pripažįsta, kad Vlikas, sudarytas politinių lietuvių srovių ir laisvės kovos sąjūdžių pagrindu, vadovauja politinei lietuvių laisvės kovai. PLB susitaria su Vliku dėl bendros veiklos linijos, darbų derinimo ir abipusės pagalbos. Organiacinį Vliko tvarkymąsi PLB laiko jį sudarančių grupių ir jo organų (seimo, tarybos, valdybos) vidaus reikalu ir jokiu atveju į tai nesikiša. PLB numato įsijungti į Vliką kaip jį sudaranti grupė.

3. Atskirų kraštų lietuvių bendruomenės taip pat turi ir savų politinių organų specialiai Lietuvos laisvinimu rūpintis. Natūralu, kad jie palaiko ryšius su Vliku ir PLB valdyba. Iš kitos pusės Bendruomenė taip pat siekia sutarto bei suderinto bendradarbiavimo su kitais politiniais veiksniais bei specialių paskirčių organizacijomis įvairiuose kraštuose.

4. Lietuvių Bendruomenė siekia tarpusavio susipratimo su politinėmis ir visuomeninėmis lietuvių grupėmis, todėl domisi pozityvia jų veikla.

5. Atskirų kraštų lietuvių bendruomenės artimai susiduria su vietiniais valstybiniais organais ir tų kraštų visuomenėmis. Todėl stengiasi šią aplinkybę panaudoti Lietuvos laisvės bylai populiarinti ir tautinei lietuvių kultūrai pristatyti. Bendruomenių pareiga sekti periodinę gyvenamo krašto spaudą bei kitus leidinius ir tinkamai reaguoti į tendencingus bei nepalankius pasireiškimus, o ypač kovoti su komunistinės propagandos kėslais.

6. Lietuvių tautos likimas artimai susijęs su kitų pavergtų tautų likimu. Todėl lietuvių Bendruomenė ieško gerų santykių su tų tautų išeivija ir artimai bendradarbiauja laisvės kovoje.

7. Okupacija mus dirbtinai atskyrė nuo tėvynėje likusios tautos. Tačiau esame vieni kitų reikalingi. Santykiuose su gimtuoju kraštu PLB laikyseną apsprendžia Lietuvių Charta, lietuvių veiksnių Clevelando 1966 sausio 22-23 konferencijos susitarimas ir PLB III Seimo nutarimai. Bendruomenė kviečia liautis šį klausimą kelti ginčo keliu viešumoje, nes jis daugiausia skaldo laisvojo pasaulio lietuvių visuomenę ir tuo padeda okupanto tikslams. Santykiuose su gimtojo krašto lietuviais turime pasitikėti laisvųjų lietuvių sąmoningumu bei subrendimu, jų sąžinės jautrumu ir tautinės garbės suvokimu.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės
valdyba

POLITINIS SEMINARAS JAUNIMUI

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (sutrumpintai: Vlikas) birželio 7-8 dienomis New Yorke surengė politinį seminarą jaunimui. Tai pirmas iš numatomos eilės seminarų, kurių paskirtis — supažindinti ko daugiau jaunosios lietuvių išeivijos kartos visuomenininkų su Lietuvos nepriklausomybei atgauti skiriamos veiklos organizacija, metodais, priemonėmis ir tuo būdu telkti bei rengti šios veiklos vykdytojams talkininkų bei pavaduotojų iš jaunuomenės tarpo.

Šiuo pirmuoju seminaru pasinaudojo 26 jauni visuomenininkai, daugiausia iš New Yorko ir New Jersey; jų tarpe du buvo iš Connecticut, trys iš Ohio ir keturi iš Massachusetts.

Šiame seminare buvo dėstytos penkios temos. Kiekvieną temą dėstė paskiras prelegentas. Po prelegentų pranešimų buvo atsakinėjama į klausytojų paklausimus ir vyko seminaro diskusijos. Kiekvienai temai buvo skirta dvi valandos laiko.

Pirmoji tema buvo — *Lietuvos laisvės kovos organizacinė sandara.*

Prelegentas — Vliko vicepirmininkas *J. Audėnas.* Tezės: Lietuvos valstybė, nepaisant okupacijos, teisiškai gyva ir jos gyvybė reiškiasi per diplomatinius Lietuvos atstovus; Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, sudarytas pogrindžio vokiečių okupacijos aplinkybėse Lietuvoj, yra įsipareigojęs kelti laisvės reikalaujantį lietuvių tautos balsą už pavergtą tautą bei jos vardu (čia išdėstyta pradinė 1944 m. vasario 16 dienos Vliko deklaracija), ir Vlikas tebevykdo šį savo įsipareigojimą laisvajame pasaulyje. Išdėstyta, kaip Vlikas tą savo įsipareigojimą vykdo: padėties Lietuvoje stebėjimas; atitinkamų apžvalgų bei studijų reikimas, laisvųjų lietuvių informavimas; atsikreipimai į laisvojo pasaulio vyriausybes bei tarptautines institucijas. Nušviestas Lietuvos Laisvės Komiteto ir Pavergtųjų Europos Tautų Seimo vaidmuo, Amerikos Lietuvių Tarybos sandara ir veikimo esmė; Pasaulio Lietuvių Bendruomenės bei paskirų kraštų Lietuvių Bendruomenės organizacijų vaidmuo; pagaliau — visų tų veiksnių savitarpinės paramos bei bendradarbiavimo tvarka.

Lietuvos Pasiuntinybės Washingtone patarėjas *dr. Stasys A. Bačkis* išsamiai aiškino diplomatijos veikimo būdą ir taisykles apskritai ir išryškino Lietuvos diplomatinės tarnybos veikimo galimybes bei kablumus, kai nėra savosios vyriausybes.

Dr. Jonas Puzinas pateikė įvairių duomenų, vaizduojančių dabartinę padėtį Lietuvoje: patirtus Lietuvos gyventojų nuostolius, okupacinės valdžios įvestą santvarką, komunistų partijos vaidmenį, indoktrinaciją mokyklose ir visuomenėj, "proletarinio internacionalo" praktinę reikšmę, nutautinimo bei rusinimo užmojus, ūkines, darbo bei socialines problemas, religijos, švietimo ir kultūrinės kūrybos sąlygas.

Vliko pirmininkas *dr. J. K. Valiūnas* kalbėjo apie konkrečias Vliko veiklos sąlygas bei galimybes, apie galimybių pasirinkimą, atsižvelgiant į padėtį tarptautiniuose santykiuose, apie lietuvių turimą pajėgumą bei priemones įtaigoti Lietuvos bylai reikšmingas institucijas. Jis ypač pabrėžė reikšmingumą bei naudą to fakto, kad Vlikas turi galimybės prisistatyti, kaip savam krašte sukurta ir tik vėliau egzilyje atsidūrusia organizacija. Nurodė eilę konkrečių būdų, kaip galima padėti vykdyti Vliko uždavinius, panaudojant jaunimo turimus ryšius aukštojo mokslo institucijose.

Vliko valdybos nario *Algirdo Budrecko* tema buvo apie dalykų išgarsinimo priemones ir jų paveikumą: jis aiškino, kaip parengti pranešimus spaudai, kaip pasiekti reikiama redaktorių ar radijo direktorių, kaip pateikti žinias informacijos agentūroms, kaip svarbu užmegzti asmeninės pažintys su laikraštininkais, taip pat, kaip reikia pasiruošti dalyvauti radijo ar televizijos programų duodamose diskusijose ar pasikalbėjimuose.

Iš seminaro dalyvių Vliko valdybai teko patirti, kad jie seminaru gyvai domėjosi ir buvo juo patenkinti. Tai sutvirtino Vliko valdybos apsisprendimą rengti ir daugiau panašaus turinio seminarų. (E.)

SĄLYGOS IR PAVOJAI VOKIETIJOS LIETUVIAMS IŠLIKTI

Praėjusiame LD nr. buvo duota iš Vokietijoje gyvenančių lietuvių bendruomenės veiklos, pasinaudojant pranešimais, padarytais LB Vokietijos krašto tarybos suvažiavime. Šį sykį tebūna mestas platesnis žvilgsnis į lietuvybės išlaikymo sąlygas ir problemas.

Atsiliepdama į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės lietuviškos šeimos ir švietimo metų paskelbimą, Vokietijos Bendruomenė savo biuletenyje iškelia sunkumus tatai įvykdyti ir pavojus, kokie gresia tų uždavinių neįvykdžius. Vokietijos lietuviams tesanti viena sąlyga: pasidaryti stipria mažuma. Štai kelios tų svarstymų ištraukos.

"PLB valdyba 1969 metus paskelbė lietuvių švietimo ir šeimos metais. Norima, kad lietuviškas švietimas ir lietuviška šeima šiais metais taptų pagrindiniu tremtinių ir emigrantų rūpesčiu. Ar taip ir bus? Pesimistai į šias pastangas seniai yra numoję ranka. Paskelbti galima, bet vykdyti – per sunku. Juk tai reiškia: pradėti mokyti vaikus lietuviškai, leisti juos į vargo mokyklas, į lietuviškąją gimnaziją, rūpintis, kad jaunimas lietuvėtų, kurtų lietuviškas šeimas. Ar tai įmanoma?

Kiek lietuvių tėvų Vokietijoje išmoko savo vaikus lietuviškai? Statistikos neturime, betgi ir be jos aišku – gal tik kokia pora dešimčių. Bendruomenės narių yra netoli 900, viso lietuviškos kilmės tautiečių priskaitome net iki 8.000... Kiek tėvų leidžia savo vaikus į vargo mokyklas? Kur leisi, jei tų vargo mokyklų beveik nėra?! Vos 4 ar 5 teveikia, ir tos pačios nereguliariai. Joms trūksta mokinių, trūksta mokytojų. Senųjų mokytojų, kurie paliego ir suseno, jaunimas nepakeičia... Galimas dalykas, kad priekaištas turi pagrindo," sako autorius, ir čia pat kreipia dėmesį į vieną sąlygą – nenustoti finansinės paramos, kuri dabar teikiama lietuviams kaip mažumai. Šiai minčiai paremti jis teigia, kad "Vokiečiai, kurie iki šiol neprileido minties, kad jų krašte galėtų egzistuoti mažumos, pradeda su šia mintimi susitaikyti. Tik jie atidžiai stebi, ar mes patys norim mažuma būti: ar mes mokom savo vaikus lietuviškai, ar steigiam lietuviškas mokyklas, ar leidžiam savo vaikus gimnazijon, kiek mūsų vaikų kuria lietuviškas šeimas. Tautinei gyvybei palaikyti vokiečiai kasmet suleidžia lietuviškan organizman stambias pinigines injekcijas. Šitai tęsiasi jau kelinti metai. Bendroji Vokietijos politinė raida vargu ar yra tokia, kuri mums šią paramą garantuotų neribotam laikui, mums su savąja lietuvybe tik vegetuojant. Nuo mūsų pačių priklausys, ar mes parodysim energijos palaikyti lietuvybei, visų pirma lietuviškoms vargo mokykloms ir gimnazijai, ir tuo akivaizdžiai vokiečius įtikinsim paramos reikalingumu.

Atrodo, jog šie ir ateinantys vieneri dveji metai bus šia prasme lemiantys. Jei neįstengsim pakankamai stipria lietuviška veikla vokiečiams prisistatyti, būsim nurašyti. Pirmiausia išseks piniginės injekcijos, paskui ateis spaudimas lietuviškoms institucijoms... Tai ne kokia pesimistinė vizija ar fantazija, tai taps tikriausia realybe, jei lietuviško gyvastingumo terodysim tiek, kiek iki šiol rodėm: 4-5 vargo mokyklos, vargais negalais surenkamas šimtas mokinių Vasario 16 gimnazijai, vis retėjantys lietuviški renginiai, mirštanti lietuviška šeima.

Lietuvių švietimo ir šiemos metais yra verta Vokietijos lietuviams rimtai pagalvoti ir susirūpinti, kokia lietuvybės ateitis šiame krašte. Ji tikrai bus liūdna, jei iš dabartinio nuosmūkio nepakilsim: jei iš buvusių benamių DP nesusiformuosim tvirta lietuviška mažuma, kuri savuosius namus laikinai surado svetingoje Vokietijoje."

Tokia alternatyva, statoma paties gyvenimo. Lyg norėdamas užbėgti jai už akių, Vasario 16 gimnazijos dir. V. Natkus savo pranešime, tarp kitko iškėlė eilę klausimų ir atsakymų, pirmiausia pradėdamas nuo gimnazijos, kuri, pasak jo, ir toliau lieka Lietuvių Bendruomenės pagrindiniu rūpesčiu. Tik tada gimnazijon pavyks sutelkti pakankamai gerų mokinių, kai lietuvių šeimose lietuviškumu bus rūpinamasi jau ir priešmokykliniame, o ypač mokyklos lankymo amžiuje. Šeimoms į talką bendruomenė gali ateiti per "vargo mokyklas" ir vasaros vaikų stovyklas. "Vargo mokyklos" mažėja. Trūksta mokytojų. Krašto valdyba, tuo reikalu besirūpindama, turėtų dėti pastangų į mokytojus įtraukti jaunimą, ypač baigusius tą pačią Vasario 16 gimnaziją. Rengtini mokytojams kursai, sušauktinas visuotinis buvusių Vasario 16 gimnazijos mokinių suvažiavimas.

Kaip iš viso su lietuviškuoju jaunimu Vokietijoje? Padėtis nėra labai bloga. Juda studentija. Jaunimas dalyvauja ir bendruomenės veikloje, ką parodę ir šių metų krašto tarybos rinkimai. Jaunimo yra lietuviškuose parengimuose, jis dalyvavo ši' metų Vasario 16 d. minėjimuose, jis net jungiasi į partinę vieklą, – tatai matyti iš lietuvių socialistų organizavimosi. Jaunimas leidžia savo laikraštėlį "Jaunimo žodis", nežiūrint jame spausdinamų dalykų gerumo ar blogumo. Bendruomenės uždavnys ir toliau remti Jaunimo sekcijos darbus, padėti lietuviškai studentijai, o taip pat lietuviškoms jaunimo organizacijoms, lygiai skautams, lygiai ateitininkams ar kuriems kitiems.

Nepaprastos svarbos lietuviškajai bendruomenei yra lietuviškų šeimų kūrimas. Tiesiogiai, žinoma, čia daug nenuveiksi, nes šeimos kūrimas yra giliai asmeniškas dalykas, išplaukiąs iš asmeninio apsisprendimo. Tačiau reikia pasakyti, kad sąmoningas lietuvis ir asmeniškai apsispręsdamas, neišeis iš lietuviškos bendruomenės ribų, jeigu tik ta bendruomenė jam bus sudarusi lietuviškos dvasios brendimo sąlygas, jei jis bus įaugęs į savąją bendruomenę, jei jis bus turėjęs progos susitikti su savo amžiaus lietuviais, o užsimezgęs vienas kitas bendruomeninių interesų ryšys gali nuvesti ir į lietuviškos šeimos sukūrimą...

Kitos, toliau nuo gimnazijos, lietuvybės išlaikymo ir ugdymo galimybės. Jų yra taip pat nemažai ir įvairių. Paminėtina bent keletas. Tebeveikia šokių grupės. Jų tvirtovė – Vasario 16 gimnazija, Romuvoje taip pat puoselėjama lietuviška daina, vaidyba. Gražiai darbuojasi Memmingeno apylinkės šokėjai, dainininkai, na, ir drožinėtojas. Šoka miuncheniškiai, koelniškiai. Liaudies meno drožinius gamina ir platina Vechtoje gyvenantis Motuzas. Yra meninių pajėgų ir kitur, tik jas reiktų atrasti ir paskatinti į darbą. Aišku, čia priklauso ir audėjėlės, kurių yra Huettenfelde, Lübecke ir kt.

Kongretus uždavinys pastatyti lietuvišką kryžių Romuvoje. Tai būtų gražus 25 tremties metų paminėjimas.

Lietuviškos kultūros apsireiškimo viena įspūdingiausių vietų yra tradicinė lietuviškųjų studijų savaitė. Ją reikia tik toliau visu uolumu puoselėti, globoti ir jos vaisiais naudotis; ypaš, kai yra tendencija įsijungti į jos darbus akademiniam lietuvių jaunimui

Atkreiptinas didesnis dėmesys į lietuvišką spaudą. Savo laikraščio Vokietijoje neturime. Jį mėgina atstoti Krašto valdybos leidžiamas

/ *Nukelta į sekantį puslapį*

Solistė Laimutė Stepaitienė viename iš lietuvių parengimų Vokietijoje. (Jai akompanuoja pianistė K. Buettner). Foto F. Kopetzky

Soloist Laimutė Stepaitienė at a Lithuanian concert in West Germany.

SĄLYGOS IR PAVOJAI...

Atkelta iš 5 psl.

biuletenis Informacijos, kuris nuo praėjusių metų rudens siuntinėjamas visiems bendruomenės nariams ir kitiems jo pageidaujantiems lietuviams. Tačiau laisvajame pasauly yra daug lietuviškų laikraščių, reiktų tik, kad krašto valdyba paskatintų savo narius prenumeruotis lietuvišką spaudą. Nepasiturintiems prenumeratos mokestį žada apmokėti Balfas.

Lietuviška knyga laukia skaitytojo ir iš Vokietijos lietuvių tarpo. Ją įsigyti galimybės prieinamos. Viena iš palankiausių priemonių yra tapti Nidos knygų klubo nariais.

Jau senokai lietuvių menininkai iš Jungtinių Amerikos Valstybių belankė Vokietijos lietuvius. Reiktų tą klausimą iš naujo pajudinti. Galimybių, berods, būtų.

Turime čia teatrinių pajėgų, tai rodo ypač Vasario 16 gimnazijos kalėdiniai ir kiti renginiai. Reiktų pagalvoti, ar nevertėtų paruoštus teatro dalykus nuvežti ir į kitus lietuvių telkinius.

Be veiklos savybėje, neužmirština ir lietuviškosios reprezentacijos reikalas aktyviai dalyvauti įvairiuose tarptautiniuose junginiuose, rengti plataus masto šventes su vokiškomis paskaitomis ir lietuviška menine programa mišriai publikai. Panašiai, kaip iki šiol aroma centrinio Letuvos nepriklausomybės minėjimo rėmuose. Stengtis sudominti lietuviškais reikalais vokiečių spaudą, radiją, televiziją. Šioje srityje savo uždavinį gerai atlieka ELTA-Pressedienst, reiktų tik Bendruomenei su ja artimiau bendradarbiauti; taip pat neužmirština ir privati iniciatyva.

Reikalinga atkreipti dėmesį ir į politinę veiklą. Kadangi Vokietijoje jokių lietuvių politinių veiksnių nėra, tiktų Bendruomenei sudaryti savo rėmuose politinę komisiją, kuri, reikalui esant, reaguotų mums norima prasme Vokietijos politiką. Problemas ir progas iškelia pats gyvenimas (kaip pvz. šiais metais Ribbentropo-Molotovo pakto 30 metų skaktis ir pn. .

Ant Bendruomenės pečių gula ir daugiau reikalų, bet sutelkus jėgas dirbant, visa yra įmanoma padaryti. Vienas iš sumanymų būtų nusipelniusių lietuviams mirusių asmenų telkimas į vieną vietą. Geriausia tam vieta, atrodo, būtų Hütenfeldas, nes čia jau natūraliai pradeda augti lietuvių kapų skaičius. Tiktų šalia Erdmono Simonaičio palaikų palaidoti ir Vydūno žemiškuosius palaikus. Be abejo, atsiras ir daugiau tautiečių, kurie panorės būti arčiau lietuviškos sodybos palaidoti. Tam reikalui gal reiktų sudaryti ne atskirą fondą.

Lietuvos savanorių-kūrėjų sąjunga registruoja Vokietijoje palaidotų savanorių ir kitų karių kapus; čia galėtų aktyviau prisidėti apylinkės.

Laikas būtų pradėti rūpintis veiklos dokumentavimu. Čia reiktų pasinaudoti moderniškomis priemonėmis įamžinti garsą, veiksma, vaizdą; visam tam steigtinas lietuviškos veiklos archyvas.

Tokios mintys vyravo tarybos suvažiavime, tokiomis gairėmis mėginta nusmaigstyti ateities veiklos perspektyvos. Sunkumų daug, bet, rodos, nieko nėra negalimo, turint gerų norų ir vykdant tai, kas pasiryžtama.

Spaudoj ir gyvenime

"Labai trūksta muzikantų..." Kodėl?

Pasiskaitykite: A. Stulgys, Valst. konservatorijos vyr. dėstytojas mėgina tai "Švyturio" 1969 m. kovo mėn. nr. 5 paaiškinti.

Straipsnyje "Kodėl violončelistas dirba kanceliarijoj" jis tarp kitko rašo:

"Per tris dešimtmečius Valstybinė konservatorija, pagrindinė mūsų atlikėjų kalvė, išugdė ne vieną plačiai mėgstamą muziką. Jau pernai čia buvo įteiktas tūkstantasis diplomas. Be to, tūkstančio, sėkmingai dirba ir gausus muzikų būrys, atvykęs iš kitų mūsų šalies aukštųjų muzikos įstaigų. Iš pirmo žvilgsnio džiugina ir muzikinių kadrų ruošimo perspektyva: šiandien muzikos mokyklose per 12 tūkstančių moksleivių.

Atrodo, toji respublikos atlikėjų armija turėtų patenkinti muzikinius poreikius. Deja. Valstybinės filharmonijos simfoninis orkestras dar nėra visiškai sukomplektuotas. Labai trūksta muzikantų Kauno muzikiniam, Vilniaus akademiniam operos ir baleto teatrams. Penkiasdešimtšešios septynmetės muzikos mokyklos stokoja pedagogų. Silpnai sprendžiami kadrų parinkimo kvalifikacijos tobulinimo klausimai vidurinėse muzikos mokyklose ir net konservatorijoje. Per pastaruosius metus nė vienas instrumentalistas netapo kandidatu į visasąjunginius tarptautinius konkursus. Kodėl taip atsitinka: daug paruošiama atlikėjų, bet jie negali patenkinti reikmių? Septynmetės muzikos mokyklos yra Švietimo ministerijos, vidurinės mokyklos ir konservatorija — Aukštojo ir specialaus vidurinio mokslo ministerijos, o įvairios koncertinės, kultūrinės organizacijos — Kultūros ministerijos žinioje. Nuo šių žinybų ir priklauso jauno menininko ateitis. Konservatorijos diplomantų skirstymo komisijoje kiekvienos žinybos atstovas, stengdamasis patraukti jauną specialistą, dažnai vadovaujasi argumentais ir interesais, nesutampančiais su aukštosios mokyklos, išauklėjusios chorvedį ar pianistą, rekomendacijomis. Dėl to nukenčia jauno atlikėjo profesinis augimas. Atskiros organizacijos, kurioms priklauso įvairūs muzikos specialistai, dėl utilitarinės veiklos negali darniai bendradarbiauti. Todėl siaurėja jaunų muzikų profesinis akiratis, mažėja visuomenėje jų naudinga veikla. Kartais net labai geri specialistai paliekami likimo valiai, be reikiamos pagalbos..."

Toliau minėtas konservatorijos vyr. dėstytojas kalba jau konkrečiai:

"Kuo paaiškinti tokius faktus: baigęs Maskvos P. Čaikovskio Valstybinės konservatorijos aspirantūrą, žinomas fagotistas M. Miknevičius šiandien Šiauliuose — saviveiklinis akordeonistas ir kornetistas, Maskvos konservatorijos auklėtinis, gabus pianistas A. Končius dabar dirba Maskvos baleto ant ledo trupės dirigentu, tos pačios konservatorijos aspirantas violončelistas J. Čelkauskas — Maskvos muzikinio fondo kanceliarijos darbuotojas. Pirmojo M. K. Čiurlionio konkurso nugalėtojas pianistas A. Maceina — Vladivostoko muzikinių organizacijų koncertmeisteris. Jau kuris laikas Leningrado operos solisto J. Jocio noras grįžtai į Vilnių nesulaukia mūsų teatro pritarimo, kaip ir vienos šalyje estrados artisčių, IX Pasaulinio jaunimo ir studentų festivalio Sofijoje laureatės D. Mažeikaitės pastangos tapti respublikos Filharmonijos soliste. Tarptautinės klasės smuikininkė D. Pomerancaitė, baigusi aspirantūrą pas profesorių D. Oistrachą, svajojo dirbti mūsų Filharmonijoje, konservatorijoje. Ir jai mes likome abejingi. Užtat draugai ukrainiečiai nedvejodami jai suteikė gyvenimo ir darbo sąlygas. Šiandien ji — aktyvi tarptautinių konkursų dalyvė, Kijevo konservatorijos dėstytoja. Tą sąrašą galima būtų pratęsti..."

KAM GĖDA, O KAM TAUTINIS PRESTIŽAS

"Kodėl mažai publikos koncertų salėse?" — klausia inž. V. Saměnas, "Literatūros ir Meno" (1969.VI.7 d.) skaitytojų pastabose. Ir toliau jis sako: "Šis klausimas dažnai svarstomas, tačiau dar maža konkrečių pasiūlymų, o kartu pastangų juos įgyvendinti. Pustuštės koncertų salės **verčia susirūpinti ne tik meniniu mūsų intelintijos auklėjimu. Tai liečia ir mūsų respublikos prestižą."** (Mūsų pabraukta — LD).

Ir toliau tas pats inž. V. S. porina:

"Pas mus atvyksta nemažai gastrolierių iš sąjunginių respublikų... ir kai jiems tenka koncertuoti pustuštėje salėje, būna gėda už visus vilniečius.

Štai šių metų balandžio ketvirtą dieną filharmonijos salėje koncertavo puikus 90 žmonių Minsko simfoninis orkestras. Tuo tarpu salėje klausytojų buvo mažiau, nei orkestrantų..."

Prieš kiek laiko vienas amerikietis bimbininkas, lankydamasis Vilniuje, graudžiomis ašaromis verkė spaudoje, kad vilniečiai nemėgstą vaidinimų: girdi, scenoje statomi puikūs tarybiškai patriotiniai veikalai, o teatras — pustuštis.

Yra ir daugiau faktų, kaip vilniečiai (ar kurio kito Lietuvos miesto lietuviai), scenoje rodantis "didžiojo brolio" meninėms (ar kitoms) jėgoms,, parodo ne tik "meninį neišsiauklėjimą," bet stačiai respublikos prestižo nepaisymą...

Bet yra veikalų, koncertų ir renginių, į kuriuos sunku patekti dėl gausybės lankytojų. Vadinas, ne visur lietuviams trūksta "meninio auklėjimo" ar prestižo paisymo. Respublikos prestižu tegu rūpinasi partijos ir respublikos pareigūnai, o tautinio prestižo tautos mokyti dar nereikia.

JAUNIMO IDEALAS...

Atkelta iš 3 psl.

Norint gyventi Margirio dvasia, nereikia keltis į praeitį ar susidegint Pilėnų pilyje. Tos pilys gyvos ir šiandieną. Kur? Vienas jauno dabartinės Lietuvos poeto eilėraštyje skaitome: *"Susidegino lietuviai, Lyg pily — savy — ant laužo... — — — Savyje save apgynę Po piliakalnį supilkim Kiekvienoj gyvoj krūtinėj".*

Moderniaisiais laikais nebėra nei nepaimamų pilių, nei nesugriaunamų mūrų, nei neperžengiamų akmenio ar betono sienų. Vokiškos Siegfrido linijos legendą sugriovė amerikiečiai paskutiniajame pasauliniame kare. Kinų siena nebesulaiko aukštai skrendančių bombonešių, nei atkakliai besispraudžiančių laisvojo pasaulio idėjų. Bet yra dvasios pilys, yra pasipriešinimo piliakalniai, į kuriuos joks priešas neprasiskverbia, net ir pats rafinuočiausias šio amžiaus tautų ir žmogaus žudikas — komunizmas, nežiūrint, koks jis bebūtų — sovietinis-rusiškas, kinietiškas ar kitoks. Ir jaunystė išeis iš jo nenugalėta. Jeigu ji pasistatys savyje po pilį, jei susipils po piliakalnį savo gyvoje krūtinėje. Gyvais piliakalniais gyventi būtų ir mūsų, laisvojo pasaulio, lietuviško jaunimo idealas.

Tautinis šokis ir lietuviška daina yra vieni tų laužų, ant kurių "degdami" kuriam naują lietuvybės išlaikymo legendą, — jie tenai tėvynėje, ir mes čia, laisvajame pasauly.

TORONTO MAIRONIO VARDO LIETUVIŲ MOKYKLA

Didžiausia lietuvių šeštadieninė mokykla laisvajame pasaulyje

Gegužės mėn. 10 d. Toronto Maironio vardo lietuvių šeštadieninė mokykla baigė 21 mokslo metus. Šiais metais mokyklą lankė 550 mokinių (vieneriais yra buvę daugiau kaip 600 mokinių).

Ši mokykla naudojasi vietinės mokyklos patalpomis, Mokiniai buvo suskirstyti į 26 klases. Mokykloje nejaučiama mokytojų trūkumo, nes į vyresniosios kartos pasitraukusiųjų mokytojų vietas ateina jauni, kurie jau Kanadoje įsigijo mokytojų teises ir nuolat dirba reguliariose mokyklose. Ketvirta dalis visų mokytojų jau yra jaunieji, o kai kurie — anksčiau baigę šią pačią mokyklą. Juos mokiniai mėgsta ir randa artimą ryšį. Šiais metais mokykloje dirbo viso 34 mokytojai.

Mokykloje dirbama 30 šeštadienių per mokslo metus ir laikomasi dešimties mokslo metų programų. Baigimo pažymėjimai išduodami tik baigusiems dešimtą klasę. Šiemet 10-tą klasę baigė 52 mokiniai. Jie buvo trijose klasėse, kurių auklėtojai buvo šie mokytojai: A. Kuolienė, L. Nekrošienė ir J. Jankaitis.

Mokyklos išlaikymo bei vieningo darbo reikalu sudaryta mokyklos taryba. Tarybos nariais yra parapijų klebonai, lietuvių bendruomenės apylinkės atstovas, "Prisikėlimo" ir "Paramos" bankų atstovai, tėvų komiteto pirmininkas ir mokyklos vedėjas. Tarybos pirmininkais kas metai iš eilės būna parapijų klebonai. Dabar mokyklos tarybos pirmininku buvo Šv. Jono Krikšytojo parapijos klebonas kun. P. Ažubalis, o 1969-70 mokslo metais bus Prisikėlimo parapijos klebonas T. Placidas Barius, OFM.

Mokyklos išlaikymo lėšas sudaro mokinių tėvų mokesčiai po $30 nuo šeimos metams, nežiūrint keli vaikai lanko mokyklą, parapijų ir lietuviškų bankų kasmetinės aukos ir mokyklų pramogų - švenčių pelnas. Mokytojams mokama po $2.25 už pamoka ir Kalėdų Senis prideda po $25 kiekvienam.

Mokyklos metinė apyvarta siekia $15.000.

Mokykloje, be naujausių vadovėlių, naudojama daug įvairiausių pagalbinių priemonių: skaidrės, žemėlapiai, modeliai, piešiniai, leidžiamas mokyklos mokinių laikraštėlis bei ruošiami konkursai. (Išėjo du numeriai laikraš-

TORONTO LIET. MOKYKLOS MOKYTOJAI

Parengiamasis skyrius: **A. Abromaitienė;** I skyrius: **ses. Loreta;** II-ji skyriai: **R. Gvildytė, V. Kuprevičiūtė;** II-ji skyriai: **B. Abromaitienė, J. Renkauskaitė;** IV-ji skyriai: **S. Bubelienė, B. Čepaitienė, E. Valiūnienė;** V-ji skyriai: **Z. Didžbalienė, L. Švagždaitė;** VI-ji skyriai: **M. Abromaitis, M. Indrešiūnienė, R. Valeckienė;** VII-ji skyriai: **G. Aleknaitė, P. Jurėnas, R. Ulbienė;** VIII-ji skyriai: **P. Besąsparis, M. Gudaitienė;** XI-ji skyriai: **S. Sakalienė, L. Senkevičienė, A. Vaičiūnas;** X-ji skyriai: **J. Jankaitis, A. Kuolienė, L. Nakrošienė, V. Taseckas.**

Mokyklos sekretorė — **A. Vaičiūnienė.** Mokyklos vedėjas — **J. Andrulis.**

Tikybą dėstė **ses. Ignė, kun. J. Staškevičius, kun. A. Prakapas;** tautinius šokius — **V. Balsienė;** dainavimą — **A. Paškauskas;** tautiniams šokiams grojo **E. Rovas.**

Be to, retkarčiais talkino E. Draudvilienė, A. Jagėla ir V. Birieta.

Tėvų komitetą sudarė: pirm. Z. Girdauskas ir nariai: J. Kulikauskienė, A. Jagėlienė, T. Zaleckienė, K. Čepaitis, inž. K. Gaputis ir L. Kalinauskas.

Mokyklos taryba: pirm. kun. P. Ažubalis, kun. Placidas Barius, OFM,, evangelikų kun. A. Žilinskas, P. Bastys, J. Petrauskas — "Paramos" ir Prisikėlimo parapijos atstovai, Z. Girduaskas, J. Gustainis ir J. Andrulis, mokyklos ved.

10 kl. mokiniui D. Vaidylai už rašinį, atrinktą jų klasės konkurse, įteikia dovaną kun. P. Ažubalis, mokyklos tarybos pirmininkas.

Viršuj, kairėj — Lietuvos gen. konsulas Kanadoje dr. J. Žmuidzinas baigusiems mokyklą įteikė pažymėjimus (Nuotraukoje: pažymėjimą gauna Kazlauskaitė)

Visos nuotraukos **Stasio Dabkaus**

Baigiamosios klasės mokinės atlieka programą mokyklos baigimo šventėj.

Scenes from the graduation of Toronto's Lithuanistic School.

Baigusieji mokyklą R. Marijošius, R. Šapočkinaitė, R. Kaknevičius, E. Krisčiūnaitė ir J. Batarlaitė skaito montažą "Motina".

tėlio "Kibirkštis", be to, aštuntokai išleido savo kūrybos mėginimus "Pumpurėliai").

Mokslo metų laike buvo surengta Kalėdų Eglutė, Vasario 16-tos minėjimas, kurį ruošė atskiri skyriai mokykloje, Tėvų Diena (jos proga mokyklą aplankė beveik visi tėvai ir turėjo galimybės arčiau pažinti savo vaikų darbo sąlygas) ir mokslo metų užbaigimas.

Mokslo metų baigimo ir Motino Dienos šventę gegužės 10 d. atidarė Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės pirmininkė mokytoja Laima Švėgždaitė, o programai vadovavo mokyklos vedėjas Jonas Andrulis.

Mokslo metų baigimo programoje mokyklos vedėjas pristatė

R. Sungaila, X sk. mokinys, visų baigiusiųjų vardu atsisveikina.

52 mokinius, baigusius šiais metais dešimtą klasę, tuo pačiu ir mokyklą. (Tai pats didžiausias iki šiol baigusių mokyklą skaičius). Lietuvos gen. konsulas Kanadoje dr. J. Žmuidzinas mokiniams įteikė mokyklos baigimo pažymėjimus. Abiturientai gavo po rožę, kurią kiekvienas nunešė savo mamytei kap meilės ženklą motinos dienoje ir savo užbaigto darbo simbolį. Kun. P. Ažubalis,

K. Totoraitytė, X sk. mokinė, skaito konkurse laimėjusį referatą, skirtą Motinos Dienai.

tarybos pirmininkas, įteikė dovanėles už geriausius konkurso rašinėlius J. Šeškutei, K. Totoraitytei, R. Girdauskaitei, D. Vaidylai, V. Žuliui, R. Šapočnikaitei ir J. Kubelskytei.

Meninei programai vadovavo pranešėja R. Bukšaitytė,devintos klasės mokinė. Gražiai pasirodė jaunių choras, vadovaujamas A. Paškausko, tautinių šokių grupės, vadovaujamos darbščios V. Balsienės, ir montažas, kuriame buvo dainų ir eilių vainikas motinai. Montažą paruošė mokytojos A. Sakalienė ir A. Kuolienė.

Baigusieji mokyklą kasmet dalyvauja ekskursijoje, kuri ruošiama į naują ir įdomią vietą. Šiemet baigusieji važiavo dviem dienom į Montrealį, kartu vykstant kai kuriems mokytojams bei tėvams.

Džiugu buvo dalyvauti šventėje, kur tiek jaunimo išeina į gyvenimą, palikdami lietuviškos mokyklos suolą; linkime, kad lietuviškos atžalos būtų gaivios ir neužgožiamos jokių svetimybių.

Vitalius M.

Z. Bukšaitytė, IX sk. mokinė, programos pranešėja.

NUO VIRŠAUS ŽEMYN —

Dešimtosios klasės tautinių šokių grupė užbaigimo šventėje.

Jaunieji choristai ir jaunosios šokėjos; priekyje šokių vadovė V. Balsienė.

Istorijos mokyt. V. Tešeckas, mok. vedėjas J. Andrulis, J. Jankaitis, L. Nekrošienė ir A. Kuolienė iškviesti abiturienų apdovanojimui.

Dešimtųjų kasių auklėtojai — J. Jankaitis, A. Kuolienė ir L. Nekrošienė džiaugiasi dovanomis, kurias gavo iš savo mokinių.

Scenes from the graduation of Toronto's Lithuanistic School.

Laima Švėgždaitė

NAKTIS IR LAIVAS

Vakaras nuliūdęs, kaip pučiantis vėjas,
Vandenys niaukiasi ir laivą neša pirmyn...
Seniai turėjai būti parėjęs,
Bet bangos siūbuoja ir plaukia tolyn...

Naktis jau tamsi tarp žvaigždynų,
Mėnulis vienas, kaip tona švino,
Sidabro šešėlius dėsto ant smėlio,
Ir laivas siūbuoja — be vėjo...

ŠIANDIEN AŠAROS PRAĖJO

Vėjas erzino stogą metalinį,
Ir dienos pradžia drėgnai atėjo.
Susikabinusios mintys siūbavosi
Ir tarėsi, lyg keisto pasaulio žmonės.
Neaiškioje šviesoje praėjau ašaras
Ir atradau ryžtą debesų properšoje.
Štai, šiandien, ryto padangėje
Kartu su klajūnais širdis — kaip balandis!
Pakilau pro šešėlius, pasaulį apgulusius,
Ir mačiau besisukančio kamuolio viziją —
Žmonės ir kraštai susiliejo —
Jie tapo be ribų vieni.
Štai šiandien jau ašaros praėjo
Ir vėjas švelniai glosto akis...
Nes auštant buvau migloje
Ir išjudinau miege suglaustus sparnus!

RUDENS PASLAPTIS

Vargiai į dienos galą vasara dar nusitiesė.
Ant žolės jau gelsta lapai,
Ant lango vabzdžiai
Paskutinius poterius jau kalba.
Jau kažkas nematomo baigiasi:
Kažkas iškeliauja paukščio sparnuose...
Bet tuo pat kažkas naujo gimsta lapo drebu-
ly,
Ir man lyg prižada kažkokią paslaptį išduo-
ti...

MALDA

Žolės stiebai
Pridengia saulę
Ir vabzdžiai kruta
Šešėliuose.
Tai, Dieve,
Pasigailėk!
Nesutverk mus arti
Prie žolės šaknų...

ŽIEMOS GALAS

Šakos nuilsusios ir kreivos,
Jau žiemos galas.
Pumpurai dar vis supinkliuoti letarginiame
medyje.
Sniegas ilgai užsibuvo,
Nesiskaitančiai dengdamas pavargusias
tvoras.
Mazguotas vėjas pynėsi,
Kaip siūlas be galo,
Kaip upė nuo ledo pabėgus.

Žiema ilgiau užsibuvo,
Piovė giliau ir kando smarkiau.
O sula greitai jau bėgs gausi,
Lyg auksas, lyg ašaros, karčios nuo sniego...
Ir šalto vėjo šakos, ilgai nematytos,
Bus ir vėl pasislėpusios.

NAKTIES SPARNAI

Naktis ne juoda,
Bet spalva amžinos tuštybės.
Lengvas vėjelis nepučia,
Bet kabo pusiausvyras ir dreba.
Gesinanti, sijojanti šiluma
Ramiai mane dusina.
Viskas tylu,
Viskas išblyškę.
Tiktai balti debesys
Skrenda vėjuotais sparnais...

KRYŽIAI

I

Senas medis seno kryžiaus
Skendo vandeny žiaurios minios;
Naujas medis naujo kryžiaus
Kilo nešamas dienų bangos.
Koks čia laikas? — Trečioji valanda...
Kokie metai tamsumais užslinko?
Nėra saulės, nėr šviesos, —
Ir žemė krauju pritvinko...

II

Naujas medis seno kryžiaus
Plaukia vandeny lyg plūduras
Audringoj jūroj
Tarp geležų ir milžinų
Mūro - plieno pastatų...
Kokie gilūs, apgaulingi santykiai žmonių!
O Dangaus Staliau, kuris švyturius sukūrei,
Kokia didžiai apgalvota ši planeta
Ir kaip kartais sunku
Tavo kryžių atpažinusiam pakelti!

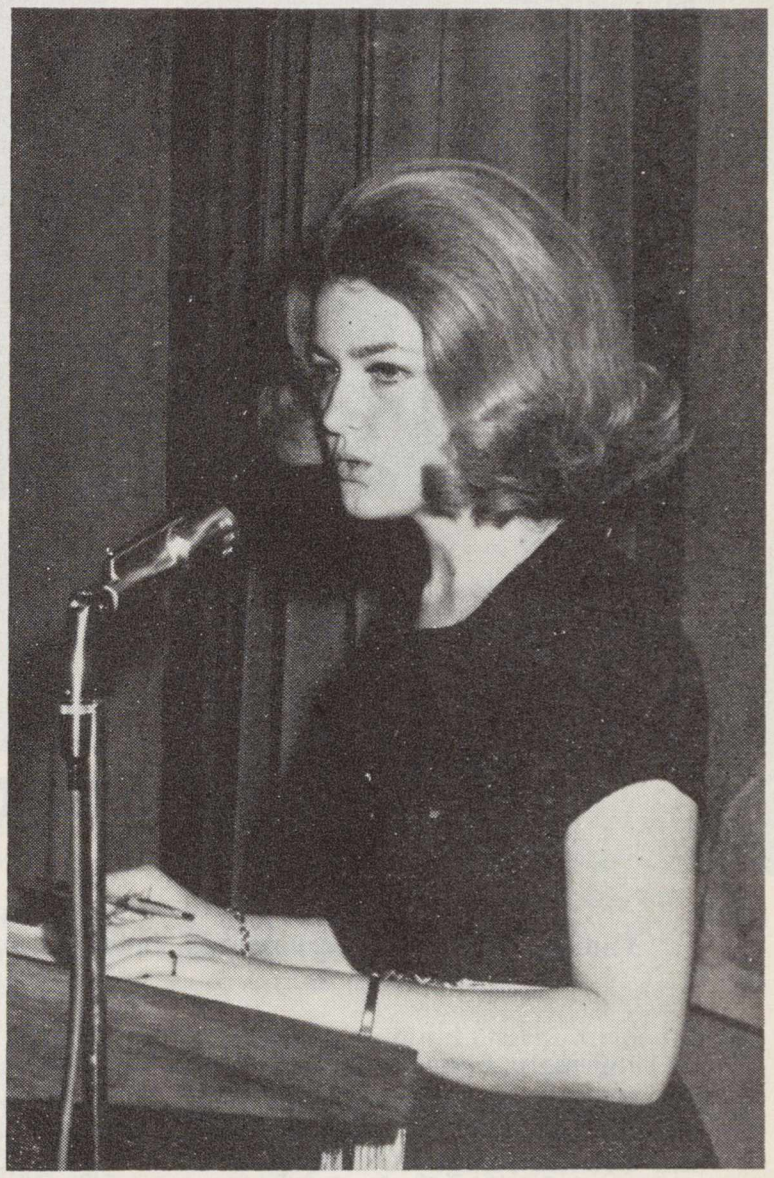

POETĖ LAIMA ŠVĖGŽDAITĖ

Laima Švėgždaitė, young Lithuanian poetess, living in Toronto, Canada.

LAIMA ŠVĖGŽDAITĖ (gimusi Vokietijoje 1947) yra išaugusi Toronto (Kanadoje) lietuvių bendruomenės atmosferoje, lankiusi, baigusi Toronto lietuviškąją mokyklą ir dabar ten dirbanti kaip mokytoja. Lankydama mokyklą ji redagavo jaunimo laikraštėlį "Pirmyn, jaunime" ir jau čia pasireiškė kaip pradedanti poetė. Vėliau jos poezijos pasirodydavo ir platesnėje spaudoje. Išaugusi be lietuviškos žemės, bet tvirtai įaugusi į lietuviškas kultūrines tradicijas, jaunoji poetė ieško savo žodžio modernizmo vėjų veikiama, bet nenuklydusi į kosmopolitinį abstraktą, jaučianti po kojų žemę, kuri būdama kanadiška, pakankamai artima lietuviškai žemei. Jos pagrindinis poezijos motyvas — gamta ir žmogus.

L. Švėgždaitė šiemet baigė politinės ekonomijos mokslus Toronto universitete. Lietuviškoje veikloje ji yra išrinkta KLB Toronto apylinkės pirmininke.

Trejetą šiame psl. spausdinamų eilėraščių redakcija gavo iš autorės; kitus parinko iš laikr. "Pirmyn, jaunime", iš "Tėviškės žiburių" ir Kanados Lietuvių 12-s Dienos leidinio.

Los Angeles Jaunimo šventės, įvykusios birželio 28–9 dienomis, programos vadovai (iš k.): O. Gustienė, J. Puškorienė, O. Barauskienė, G. Gudauskienė, A. Kazakevičius, O. Razutienė, latvių šokėjų grupės vadovės, I. Tumienė, L. Zaikienė ir B. Čiurlionienė.

(1) Program makers and assiters; (2) At the banque by the 20 year anniversary cake; (3) A modern dance of Lithuanian folk motifs performed as part of the banquet program.

LOS ANGELES JAUNIMO ŠVENTĖ

Minint Lietuvių Bendruomenės Jaunimo ansamblio dvidešimtmetį

1969 metų Los Angeles Jaunimo šventė buvo siejama su L. B. Jaunimo ansamblio 20 metų sukaktimi. Šventei Rengti Komitetą sudarė Jaunimo ansamblio bendradarbiai ir Lietuvių Bendruomenės atstovai; šventę globojo L. B. Vakarų Apygardos valdyba (pim. I. Medziukas); programai vadovavo mokytoja O. Razutienė. Komitetas veikė pasiskirstęs komisijomis: programos, meno, muzikos, spaudos, ūkio ir kt. Daug posėdžiauta, tartasi, planuota ir dirbta, kol pagaliau visa realizavosi dviejų dienų programoje.

Iki šiol mokslo metų pabaigoje jaunimo šventės būdavo rengiamos parapijos kieme. Bet metai po metų — jaunimas augo, skaičius didėjo, ir, pagaliau, nutarta iš parapijos kiemo išeiti toliau, pasirodyti plačiau ir įspūdingiau. Pasirinkta didžiulė Santa Monikos Civic auditorija, kur eilę metų vyko filmų metiniai "Oskarų" įteikimai. Patogesnės ir erdvesnės salės vargu bebuvo galima rasti. Tik ne vienas baiminosi: ar užpildysime, ar programa pavyks, ar neapsijuoksim, ar neturėsime nuostolių. Šiandieną, kai visa jau post factum, matome, kad šventė pavyko, nuostolių neturėjome, o ir lietuviškai reprezentacijai nemaža patarnauta (šventės proga Los Angeles Times dienraštis atspaudė puikų reportažą apie lietuvių veiklą Los Angelės apylinkėse).

Meskime žvilgsnį į šventės programos eigą.

Išvakarėse Sheraton West viešbutyje įvyko banketas, į kurį atsilankė daug svečių, nemažai jaunimo. Oficialiąją dalį atidarė Vakarų apyg. pirm. I. Medziukas. Dalyvavo ir žodžiu sveikino Lietuvos gen. konsulas dr. J. Bielskis; raštu sveikinimą atsiuntė L. A. miesto meras S. Yorty. Raštu sveikino iš tolo: LB c. valdybos pirm. B. Nainys, Švietimo Tarybos pirm. J. Kavaliūnas, New Yorko taut. šokių grupės ved. J. Matulaitienė, muz. J. Bertulis, Latvių ir Estų konsulai, Vancouverio "Atžalynas" ir k.

Banketo meninę programą atliko jaunas solistas Vytenis Dūda, Vydūnas Tumas (deklamavo) ir Rūtos Skiriūtės išraiškos šokio grupė; jai muziką parašė ir akompanavo G. Gudauskienė. Šokėjos atliko judesių pynę liet. tautosakos motyvais. Tai buvo nauja ir įdomu.

Sukaktuvių tortą buvo iškepusi S. Puikūnienė; jis atraktyviai traukė ne tik paragauti, bet ir prie jo nusifotografuoti.

Birželio 29 d., sekmadienį, tuojau po iškilmingų pamaldų Šv. Kazimiero bažnyčioj, atidaryta jaunųjų meno paroda, kurioj dalyvavo Marius Galiūnas (iš Santa Barbaros), davęs daugiausia piešinių, D. Barauskaitė, R. Matulaitytė, R. Motiejūnaitė, St. Pinkus, A. Razutis, S. Stančikas ir k. Parodoj imponavo dvylikamečio R. Galiūno darbai, linkę į šaržą ir satyrą. Parodą tvarkyti padėjo K. Galiūnas, arch. Edm. Arbas ir R. Bureikienė.

Prie sukaktuvinio torto (S. Puikūnienės darbas) benketo metu: (iš k.): O. Barauskienė, p.p. Bielskiai, O. Razutienė, Puikūnienė, kun. Olšauskas, p.p. Medziukai, K Liaudanskas.

Visos nuotraukos Leono KANTO

Jaunosios šokėjos, vadovaujamos Rūtos Skiriūtės, Jaunimo šventės banketo metu birželio 28 d. atlieka programa liet. liaudies tautosakos motyvais.

Giedami himnai: JAV-bių, Lietuvos ir Latvijos. Lenkiasi vėliavos.

American, Latvian, and Lithuanian flags.

Programos pranešinėtojai: D. Tuminaitė ir E. Janulaitis. Abu savo uždavinį atliko puikiai.

Program announcers.

Jungtiniam jaunimo chorui diriguoja komp. B. Budriūnas. Choras dainuoja B. Budriūno komponuotas dainas.

Kitoms dainoms dirigavo G. Gudauskienė ir O. Razutienė.

Youth choir.

*

Jau nuo 3 val. p. p. aplink Santa Monikos auditoriją didelis judėjimas — vyksta šokėjai, salės tvarkdariai, vadovai ir pagaliau — publika. Žmonių prisirinko per 800. Ir didžiausi skeptikai turėjo pripažinti, kad lietuvių jaunimo šventei ši vieta ne perdidelė.

Pagaliau visi savo vietose. Programos pranešėjai D. Tuminaitė ir E. Janulaitis prabyla: Dėmesio! Programą pradedam.

Pasigirsta komp. B. Budriūno maršo "Ei, jaunyste" garsai. (Groja O. Barauskienė pianinu, A. Kazakevičius akordeonu, S. Gudauskas — būgnu).

Pro įėjimo angas (viršuj jų sėdi publika) pasipylė jaunimo gretos, vedamos savo vadovių. Pirmieji įžygiuoja latviai — svečiai; paskui eina vyresnieji ansamblio šokėjai ir Santa Monikos mokykla, "Audra", po jų — vaikų grupės.

Publika jų daug pažįsta, nesigaili plojimų. Ūpas pakilęs. Plojimai kartais nustelbia net orkestrą, bet gretos nepayra, jų žingsniai darnūs, jie pasiryžę dar gerai sutrypti!

Apsuka salę. Sustoja paradui.

Įnešamos vėliavos: Amerikos žvaigždėtoji, Lietuvos trispalvė ir Latvijos. Giedami himnai. Visi traukia energingai, net ir latvių, kurių nedaug, giedamas garsiai...

*

Šventės atidarymo žodį taria LB Tarybos narys poetas Bernardas Brazdžionis. Jis kalba apie jaunimo polinkį idealams ir ryžtą žygiams. Visais laikais. Jis primena Margirio didvyrų dvasią, kuri gyva ir šių dienų Lietuvoj, kuri neišblėsusi ir laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo krūtinėse. Jo kalba pertraukiama gausiais plojimais. Ir jaunimas ir vyresnieji sutaria, kad lietuvybė gyva ir pavergtoje tėvynėje ir laisvuosiuose lietuviuose, gundomuose įvairiausių vilionių. Mūsų visų bendras siekis — Lietuvos laisvė ir lietuviškoji gyvybė!

Šventės rengėjus ir dalyvius sveikino gen. kons. dr. J. Bielskis, Santa Monikos miesto burmistro padėjėjas ir Švietimo Tarybos atstovas J. Danis.

Sadutė. Mergaitės ir gėlės. Šokis lyriškas, pagaunantis ir švelniai nuteikiantis žiūrovą.

Sadutė — a girls' dance.

Oželis — vyrų šokis.

Oželis — a boys' dance.

Jaunimo šventėje , vykusioje Santa Monikos Civic Auditorijoj, kur būna Oskarų įteikimo iškilmės, dalyvavo per 800 publikos ir per 200 programos dalyvių. Čia publikos tarpe matome Los Angeles Šv. Kazimiero par. kun. Olšauską, kleb. prel. J. Kučingį ir konsulą J. Bielskį su žmona.

Honored guests in the audience.

* * *

Pertrauka. Įspūdžiai. Visi patenkinti, linksmi. Po pertraukos vėl choras su dainom: Ten, kur žaidžia Nemunėlis, Vaikščiojau ir Norėčiau skristi (Bertulio, Gudauskienės, Žilevičiaus) diriguoja G. Gudauskienė. Ypač gerai skamba Norėčiau mą daina "Mes gynėjai" (S. Graužinio).

Vėl šoka, žydi jaunimėlis!

Žilvitis ir Noriu miego — atlieka vaikų grupė; Tryptinis ir svajingoji Sadutė — šoka mergaitės; vyrai sutrypia Oželį; latvių grupė — Munsturį; latviai gerai sutaria, padaro malonų įspūdį; kai kurie jų šokėjai — jau gerokai paaugęs jaunimas. Gaila, kad neprisidėjo estai.

*

Pagaliau — programa prasideda: dainuoja choras. Diriguoja komp. B. Budriūnas; dainuojamos jo komponuotos dainos: "Mano žemė Lietuva ir Graži tėvynė mano. Akompanuoja G. Gudauskienė. "Per tamšią naktelę" (S. Šimkaus) diriguoja O. Razutienė.

Nuo didžiųjų iki mažiausių — visi stengiasi išduoti balsą ir seka melodiją. Dirigento gestą seka žvaliomis akutėmis, o palydi — dar garsesniais balsais.

Dabar bus šokiai.

Pasipilia keturios vaikų grupės (trys jaunimo ansamblio ir viena S. M. mokyklos) — šoka suktinį; jaunimas pritaria daina. Po to į aikštę išeina jaunimas ir jauniai; pašoka Vėdarą, Šustą, Gyvatarą, Sukčių (į kurį įsijungia ir latviai).

Mažieji ne visi vienodai pataiko į taktą... Ana, pats mažasis atskilo nuo grupės. Visiems gražaus juoko. Taip, rodos, ir reikia, kad mažieji karts nuo karto suklystų... Daugiau gyvumo.

Artėja prie galo. Trys jauni. ans. grupės ir Audra šoka paskutinius šokius: Audėjėlę, Aštuonytį ir Malūną, kurį suko, suko ir apsuko jaunųjų galveles — nebepajėgė susukti 20... Išsilankstė sparnai. Nutrūko ir muzika.

Programos vadovės žodis baigė šventę. Ačiū visiems: jaunimui ir žiūrovams. Laikas išeiti iš salės. Išsirikiavo programos grupių vadovai: O. Gustienė, J. Puškorienė, O. Barauskienė G. Gudauskienė, A. Kazakevičius, O. Razutienė, I. Lozenicins, L. Raisters I. Tumienė, L. Zaikienė, B. Čiurlionienė. Fotografas dar "pagavo" visus; ne, ne visus: eilėje nėra B. Budriūno, E. Radvenio, D. Razutytės, R. Skiriūtės...

Orkestras vėl užplėšia maršą — Visi, su vadovais prieky, žygiuoja iš aikštės. Publika ploja. Kai kurie rateliai dar šoka. Ar jiems negana? Žinoma, kad ne! Bet švenčių dar bus. Ateis kiti metai. Ateis dvidešimtpenkmetis. Gretos augs ir didės, jaunystė žaliuos, dainuos ir šoks!

Šventė praėjo, bet prieš akis — kasdienybė.

Sukasi Sukčius, šoka jaunimas, jauniai ir latvių grupė.

All groups (including the Latvian group) join to dance Sukčius (The Turner).

Malūnas. Šoka jaunimas. Šis šokis visuomet sukelia žiūrovų ūpą ir audras plojimų, kur tik jis bebūtų šokamas — JAV-se, Kanadoje ar Vokietijoje.

The Windmill dance.

Dar ilgai stoviniuojam vestibiulyje, — nors užtruko beveik trejetą valandų, bet pergreit viskas pasibaigė. Nepasibaigė. — kas įsigijo sukaktuvinį leidinį — didelio formato gausiai iliustruotą sąsiuvinį, tas kaip ant delno turės prieš save ansamblio nueitą 20 metų kelią.

Leidinys yra 84 psl. didelio formato puslapių su R. Arbaitės piešiniu viršelyje.

Leidinin sudėta eilė sveikinimų (S. Barzduko, PLB pirm., kons. J. Bielskio, klebono prel. J. Kučingio, rašyt. A. Rūtos, LB Tarybos nario Brazdžionio, rašytojų E. Tumienės, J. Gliaudos, D. Mitkienės ir kt.). Neužmiršti buvę, išvykę, mirę vadovai ir bendradarbiai. Ir daugybė, daugybė vaizdų iš jaunimo ansablio pasirodymų savo kolonijoj ir už jos — daugiau kaip 200 iliustracijų! (Kaina nedidelė — tik 2 dol.).

R.

Jaunimas, baigęs šventės programa, tvarkingai išeina iš salės; juos palydi muzikos maršo garsai ir publikos plojimai.

The parade at the end of the program.

Vysk. M. Valančiaus Lituanistinė mokykla Clevelande šiais metais baigė 20-sius metus. Nuotraukoje mokytojai ir mokiniai 1968/9 m. Mokytojai (sėdi, iš kairės): Irena Navickaitė, Juzė Orantienė, Rita Premeneckienė, Ona Mikulskienė, mok. vedėjas P. Joga, Dalia Orantaitė, Jūratė Petraitytė, Ona Žilinskienė, Stasys Barzdukas — PLB pirmininkas, Ingrida Bubnienė.
Foto V. Pliodzinskas

Students and teachers of the Cleveland Lithuanistic School.

VEIDAI IR VAIZDAI

(Faces and Places)

Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės naujoji valdyba. Sėdi iš kairės: fin. sekr. L. Šulcas, vicep. kun. A. Babonas, pirm. J. Gaižutis, sekr. anglų kalba O. Valatkienė, prot. sekr. L. Petronis; stovi: švietimo vadovas V. Petrulis, jaunimo rek. J. Jurgutis, parengimų reik. narys R. Korsakas, kultūros sk. dr. K. Keblys, inform. V. Selenis ir ižd. S. Smalinskas,

Committee members of the Lithuanian Community, Detroit chapter.

Los Angeles šeštad. lituanistinės mokyklos mokytojai ir tėvų komitetas mokyklos 15 metų sukakties proga. Iš kairės I eilėj: V. Čekanauskas — tėvų kom. ižd., mokyt. O. Razutienė, J. Puškorienė, I. Medziukas — vedėjas, mokyt. O. Gustienė, O. Metrikienė — dain. mokyt., E. Dambrauskaitė, J. Jodelė — tėvų kom. pirm., A. Raulinaitienė, A. Balsienė, B. Dabšienė — tėvų kom. sekr. D. Razutytė — mokyt.

Teachers of the Los Angeles Lithuanistic School.

Jurgis Bieliūnas, Vliko ir Tautos Fondo įgaliotinis Venecueloje ir Venecuelos Lietuvių Bendruomenės veikėjas, Kalifornijoje su savo artimais bičiuliais komp. B. Budriūnu (kairėj) ir arch. Edm. Arbu (deš.)

J. Bieliūnas visits Los Angeles, representing Venezuela's Lithuanian Comunity.

J. Bieliūnas, prekybos reikalais keliavęs Vakarų Europoje ir Tolimuose Rytuose, grįždamas Venecuelon, sustojo trumpam Los Angelėse, kur gyvena nemažai "venecueliečių" lietuvių, su žmona Vanda aplankė bičiulius, LD žurnalo redakcija ir informavosi dėl galimybių atsikviesti į Venecuelą gastrolėms ne vien dainininkų, bet ir kitų menininkų. Pasak Bieliūno, tik kultūrinis bendradarbiavimas gali padėti Pietų Amerikos lietuviams palaikyti gyvą lietuvišką dvasią ir ją stiprinti. Šiaurės Amerikos lietuviai yra viskuo pertekę, — ne vien materialinėmis, bet ir kultūrinėmis vertybėmis bei žmonėmis kūrėjais, ne reta kuri viena kolonija turi daugiau meninių pajėgų negu vienos P. Amerikos visi lietuviai

ŽMONĖS, DATOS IR DARBAI

LIETUVIŲ DIENOS

Birželis 1969

— Šią vasarą **mokytojų studijų savaitė** rengiama Dainavos stovykloje rugp. 17 - 24 dienomis. Programoje lietuvių kalbos, tautinio ugdymo, pedagoginiai bei metodologiniai klausimai. Dalyvauti kviečiami visi lituanistinių mokyklų mokytojai, ypač jaunieji (Jiems daromos lengvatos).

Registracijos ir informacijos reikalais rašyti J. Tamulis, 7031 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. Telefonas (312) 925-4076.

— Šių metų Motrealio parodoje "Žmogus ir pasaulis" įrengtas etninių grupių paviljonas — "Mosaique etnique". Dalyvauja 30 etninių grupių, tarp jų ir lietuviai. Eksponatai nesugrupuoti pagal tautybes, išdėstyti mišriai, tik prie eksponatų yra padėti parašai. Lietuviams atstovauja su savo dirbiniais J. Šiaučiulis; be to, yra yra tautinių drabužių ir rankdarbių. prie visų padėti parašai su autoriaus ar eksponato davėjo pavardėmis ir didelėmis raidėmis LTHUANIA.

Kai kurios autybės organizuoja savo savaites. Lietuviai yra užėmę rugp. 8 ir 9 dienas. Tose dienose dalyvauti bus pakviestas ir Lietuvos konsulas Kanadoje.

15 j Kanados Lietuvių Diena

šiais metais vyksta Hamiltone rugp. 29 d. — 31 d. Programoje daug dėmesio kreipiama į jaunimą: jaunimas ne tik šoks tautinius šokius, bet turės sporto rungtynes, jaunųjų menininkų dailės parodą, paskaitų, simpoziumą. Jaunoji karta atliks ir meninę koncerto programą, kurioje solistė bus Metropolitain operos dainininkė L. Šukytė, be to, akt. D. Kudabaitė, Gyvataro šokėjų grupė, ansamblis Birbynė.

Atitaisome

klaidingai parašytą pavardę š. m. kovo nr. 11 psl. po paskutine nuotrauka. Studentės, nešiojusios programas Australijos Lietuvių Dienose, pavardė turi būti Jūratė Kantvilaitė.

— Lietuvių Fronto Bičiuliai šią vasarą savo poilsio ir studijų savaitę rengia Dainavoje, Manchaster, Mich. rugp. 10—17 dienomis. Registracija ir kiti reikalai: J. Mikonis, 24526 Chardon Rd., Cleveland, Ohio, 44143, telef. (216) 531-2190.

Stovyklos programoje numatoma šie prelegentai: kun. G. Kijauskas, prof. A. Klimas, dr. A. Musteikis, dr. V. Skrupskelytė, dr. R. Šilbajoris, teis. V Vaitiekūnas.

— Prancūzijoje gyvenąs skulptorius **Antanas Mončys** suruošė savo kūrinių parodą, kurį gegužės 14 d. buvo pristatyta Prancūzijos televizijos žiūrovams, o spaudoje susilaukė gerų įvertinimų (J. Equer rašinys laikraštyje "Combat" gegužės 12 d.).

Naujos knygos

Atsiųsta paminėti

Penktoji pradalgė. Literatūros metraštis. 1968. Red. K. Barėnas. Nidos Knygų Klubo leidinys nr. 71. 1, Ladbroke Gardens, London, W. 11, Gr. Britain. 412 p. Kaina: minkštais virš. $2.50, kietais — $3.00 (Nenariams) 25% daugiau).

Su poezija ir proza almanache dalyvauja 20 autorių.

Dešimtoji pastanga. Moksleivių metraštis. 1968-69. Redagavo red. komisija, J. Masilionis, metr. globėjas, išleido Čikagos Aukšt. Lituanistikos Mokykla. 224 psl. Gausiai iliustruota. Kaina 3 dol.

Su rašiniais dalyvauja, be Čikagos, dar Brooklyno, Clevelando (2), Detroito, Lemonto, Los Angeles (2) ir Toronto lituanistinės mokyklos.

— **Laimutis Švalkus,** jaunosios kartos poetas, išleidęs du savo eilių rinkinius (Sielos nuolaužos ir Gyvenimo trupiniai?), patriotinį vaidinimą, parašė 1 veiksmo komediją Metai muša, kurią žada suvaidinti Coventrio (Anglijoje) gražinietės.

— Nidos Knygų Klubas skelbia, kad pastaruoju laiku savo nariams pradėjo siuntinėti dar dvi beletristikos knygas: **Jono Žmuidzino** — "Runcė ir Dandierinas" ir M. Vaitkaus "Nepriklausomybės saulėj" III dalį. Čia M. Vaitkus baigia pasakoti apie nepriklausomybės laikais jo pažintus žmones — plačiau rašo apie Maironį, J. Tumą-Vaižgantą, Čiurlionienę, Nerį, A. Jakštą ir kt.

Atsiminimus tęsdamas, Vaitkus dar rašąs apie okupacijų metus ir savo gyvenimą svetur.

Bon Air Motelis

1727 No. Western Ave.

Hollywood, Calif. 90027

Telef. HO 4.4154

Savininkai:

Ignas ir Viktorija Gurčinai

Vėsinami kambariai: kiekv. kambary nemokamai TV ir telefonas; yra kambarių su virtuvėmis; kieme šildomas maudymosi baseinas. Patogus susisiekimas autobusais ir automobiliais.

Mielieji LD skaitytojai ir bičiuliai, gyvenantieji Los Angelėse, apylinkėse ir atvykę iš kitų vietų paatostogauti ar pasisvečiuoti, kviečiame visus atsilankyti

TRADICINĮ METINĮ

"Lietuvių Dienų" žurnalo PIKNIKĄ

š. m. rugsėjo 14 d., sekmadienį, nuo 12 val. dienos iki vakaro

Mc. Cambridge Park, 1515 N. Glenoaks Blvd., Burbank, Calif. (žiūr. šalia spausdinamą planelį).

- Daug vietos jaunimo žaidimams ir sportui.
- Lietuviški valgiai • Gaivinantys gėrimai
- Bičiuliška, kultūringa nuotaika • Muzika
- Dovanų traukimas LD rėmėjams

You are cordially invited to attend

Lithuanian Days Magazine ANNUAL PICNIC

which will take place September 14, 1969, noon

McCambridge Park, 1515 N. Glenoaks Blvd., Burbank

Lithuanian Food &Refreshments will be served.

- Sports, Lithuanian folk musik, dances and other entertainment.

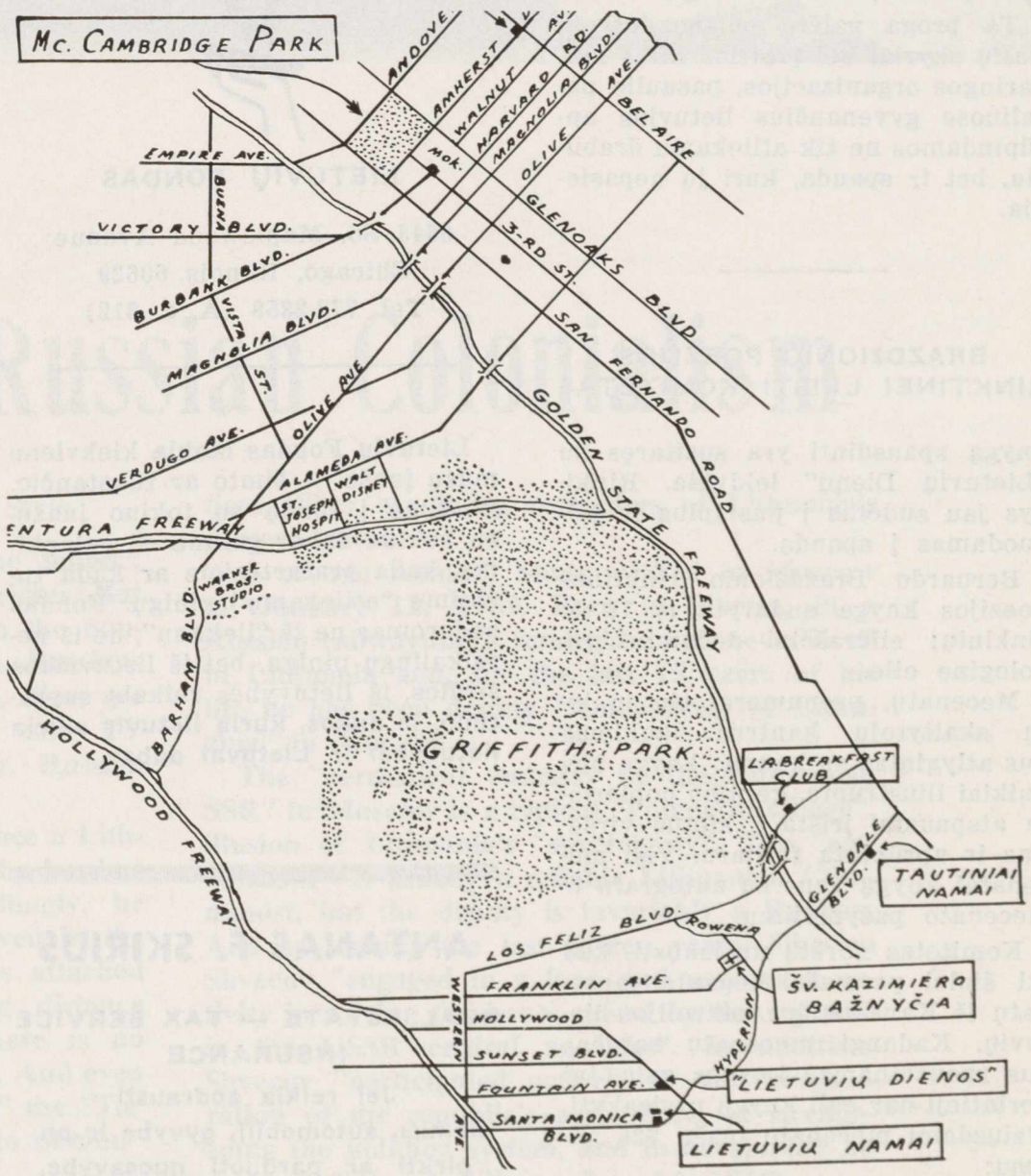

PLANAS — Kaip surasti LD pikniko vietą. Pagrindinis kelias — Golden State Freeway. Iš jo išvažiuoti Burbank Blvd. ir važiuoti iki San Fernando Rd, kuriuo pasukti į vakarus — priešais matyti didžiulė žalia aikštė — McCambridge Park. Aplinkui daugybė vietos mašinoms pastatyti.

ADMINISTRACIJA RAŠO

PIRMIEJI,

įsigiję LD žurnalo rėmėjams laimėjimų knygeles:

Po $5.00 — J. Truškauskas, V. Ūsas, H. V. Kulber, S. Zobarskas.

Be to, atskirų bilietėlių už $1.00 įsigijo J. Audėnas, M. Barniškis, J. Walent.
Visiems dėkojame.

Administracija

— Galima gauti senesnių metų įvairių atskirų LD numerių.

Pasinaudokite proga, kurie norite sudaryti pilnus LD žurnalo komplektus.

Betvarkant administracijos archyvą, yra likę įvairių metų atskirų LD numerių. Asmenys, kurie norėtų gauti atskirų nr., parašykite administracijai ir nurodykite, kokių nr. reikia. Supakavimo ir pašto išlaidoms pridėkite už kiekv. nr. po 10 centų; galite siųsti ir pašto ženklais.

Atsilyginę už įpakavimą ir pasiuntimą, taip pat galite užsakyti senesnių LD numerių lietuviams, gyvenantiems Europoje, Pietų Amerikoje ir kituose ne dolerio kraštuose. Už atsiųstus jūsų $2 administracija pasiųs jūsų nurodytu adresu po 10 įvairių LD egz.

Ta proga galėtų pasinaudoti ir Balfų skyriai bei įvairios kitos labdaringos organizacijos, pasaulio pašaliuose gyvenančius lietuvius aprūpindamos ne tik atliekamu drabužiu, bet ir spauda, kuri jų nepasiekia.

BRAZDŽIONIO POEZIJOS RINKTINEI LEISTI KOMITETAS

knygą spausdinti yra susitaręs su "Lietuvių Dienų" leidykla. Rinkinys jau sudėtas į puslapius ir atiduodamas į spaudą.

Bernardo Brazdžionio rinktinės poezijos knyga sudaryta iš 12 jo rinkinių; eilėraščiai dedami chronologine eile.

Mecenatų, prenumeratorių ir kitų skaitytojų kantrus laukimas bus atlygintas su kaupu: knyga bus puikiai iliustruota, gerame popieriuje atspausta, įrišta į kietus viršelius ir aprūpinta futliaru. Visi mecenatai knygą gaus su autografu ir mecenato pažymėjimu.

Komitetas norėtų nusiskųsti, kad iki šiolei permažai tegauta mecenatų iš Kanados ir Australijos lietuvių. Kadangi mecenatų sąrašas bus spausdinamas knygos gale, tai norintieji dar gali knygą užsisakyti, atsiųsdami mecenato įnašą $25 adresu:

Mr. A. Raulinaitis, 1501 Riverside Dr., Burbank, Calif. 91506, išrašant čekį "Brazdžionio Rinktinės" vardu.

Komiteto vardu
J. Andrius

1969.7.18

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

Los Angeles, Calif.

L. BENDRUOMENĖS RADIJO VALANDĖLĖ
Naujai įkurta nuo š. m. vasario 16 veikia
Stotis KTYM, banga 1460.
Sekmadieniais 5 — 5 val. 30 min. p. p.
Liet. Radijo valandėlės Klubo pirm. **Stasė Pautienienė,** sekr. **J. Gedmintas,** ižd. **Teklė Šereikienė;** vedėjas **Stasys Paltus.**
3786 Griffith View, Los Angeles, Calif.
Telef. 662-0244.

Baltimore, Md.

"RADIJO PROGRAMA LIETUVIAMS"
Girdima Marylande ir Washington, D.C.
Sekmadieniais 10 — 11 val. ryto
per FM radijo stotį WFMM 93,1 mgcl.
Programos vedėjai: **Albertas Juškus,**
4515 Wilmslow Rd., Baltimore 10, Md.
Phone: TUxedo 9-8693;
Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.,
Baltimore 27, Md. Phone: CIrcle 2-1779

So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ RADIJO VALANDA
Sekmadieniais 11 — 12 val. priešpiet.
AM 1430 klc., FM 107.9 megaciklų
WHIL Boston, Mass. 02155
Petras Viščinis, vedėjas,
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402
Telefonas: 586-7209

LIETUVIŲ FONDAS

6643 So. Maplewood Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. 778-2858 (A. c. 312)

Lietuvių Fondas laukia kiekvieno mūsų įnašo — šimto ar tūkstančio. Stokime į fondą su tokiuo įnašu, su kokiuo dabar galime — nelaukime, kada praturtėsime ar kada turėsime "atliekamų" pinigų. Fondas sudaromas ne iš "liekanų", ne iš nereikalingų pinigų, bet iš lietuviškos širdies, iš lietuvybės reikalų supratimo, iš **aukos, kurią lietuvis skiria lietuvybei ir Lietuvai dabar.**

ANTANAS F. SKIRIUS

REAL ESTATE — TAX SERVICE
INSURANCE
Jei reikia apdraustl
namus, automobilį, gyvybę ir pn.
pirkti ar parduoti nuosavybę,
Telefonuokite NO 4-2919
arba apsilankykite įstaigoje
4366 Sunset Blvd., Los Angeles,
California 90029.

LIETUVIŲ RADIJO KORP. PROGRAMA
Seniausia liet. radijo programa Naujojoje Anglijeje, veikianti nuo 1934 m. bal. m., vedama **Stepono ir Valentinos Minkų,** girdima **sekmadieniais 1 val. — 1 val. 30 m.**
Boston, Mass. — WLYN - 1360
Programoje: pasaul. žinių santrauka, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.
502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: AN 8-0489

Chicago, Illinois

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kas rytą nuo pirmadienio iki penktadienio
10 val. — 11 val. priešpiet.
Šeštadienį ir sekmadienį 8:00 — 9:30.
"Vakaruškos" pirmad. vak. 7:00 — 8:00.
Visos programos iš
WOPA stoties 1490 klc. A. M. 102-7 F. M.
7159 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629
Tel: HEmlock 4-2413.

MARGUTIS
Seniausia liet. radijo programa Amerikoje.
Įsteigta muz. A. Vanagaičio 1928 m.
Kasdien 8 val. — 9 val. vakaro
(išskyrus šeštadienius ir sekmadienius)
Programos vedėjas **Petras Petrutis.**
Transliuojama iš nuosavos studijos
2422 W. Marquette Rr., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: GR 6-2242; GR 6-2271.

Cleveland, Ohio

Lietuvių Radijo Prorama
TĖVYNĖS GARSAI
Girdima penktadieniais 8—9 val. vakaro
per WXEN-FM stotį 106,5 mc..
Vedėjas **Juozas Stempužis.**
4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121
Telef.:: 382-9268.

Detroit, Mich.

LITHUANIAN MELODIES Radijo valandėlė
girdima kiekv. šeštad. 3 val. — 4 val. p.p.
iš Detroito stoties WJLB — 1400 klc.
Pranešėjai: **Patricia Bandza,** tel. 278-3265;
Algis Zaparackas, telef. 549-1982.
Vedėjas **Ralph Valatka.**
1576 Lesure Ave., Detroit, Mich. 48227.
Telefonas: 273-2224.

LIETUVIŠKAS BALSAS-LITHUANIAN VOICE
WQRS-FM stotis. Banga 105.1 mc.
Sekmadieniais 8 val. — 9 val. ryto.
Išlaiko Radijo Klubas.
Klubo pirm. — inž. **Vacys Urbonas.**
17175 Gaylord Ave., Detroit, Mich. 48240
Telefonas: KE 7-9642.
Programos redaktoriai ir pranešėjai:
Jonas Kiščiūnas — 846-4245; **Kazys Gegelis** — 535-6683; **Rožė Ražauskienė** — 278--1353; **Stasys Garliauskas**—TA 6-1385; **Antanas Janušis** — VE 5-8317.

Hartford, Conn.

"TĖVYNĖS GARSAI"
Connnecticut vlst. liet. kultūrinė valandėlė
WBMI - FM 95.7 mc.
Kiekv. sekmadienį 12 val. — 1 val. p. p.
Programos vedėjas **A. Dragūnevičius.**
273 Victoria Rr., Hartford, Conn.
Telefonas: CH 9-4502.

New York - New Jersey

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valanda
girdima kiekv. šeštadienį 5 — 5 val. p.p.
iš New Yorko stoties WEVD — 1330 klc.
ir 97.9 meg. FM.
Direktorius **Jokubas J. Stukas,**
1016 Schleifer Rd., Hillside, N. J. 07205.

Tel.: 289-6878 (Code 201)
Kultūrinė lietuvių radijo valanda anglų k.
per SETON HALL Un-to stotį WSOU-FM
pirmadienio vakarais 8:05. — 89.5 mg.
Vedėjas **J. J. Stukas.**

"LAISVĖS ŽIBURYS"
Girdima **kievieną sekmadienį**
nuo 8 iki 9 val. ryto
iš WHBI stoties 105.9 FM banga.
Adresas: **Romas Kezys,** 62-15 69 place,
Middle Village, N. Y. 11379.
Telefonas: TW 4-1288.

Philadelphia, Pa.

Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa
BENDRUOMENĖS BALSAS
Stotis WTEL — 860 kilocycl.
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p. p.
Kultūrinės apžvalgos, žinios, vietos kronika, muzika ir skelbimai.
Programas tvarko ir praveda
redakcinis kolektyvas.
Rašyti: "Bendruomenės Balsas"
1203 Green St., Phila., Pa. 19123.
Telefonas: PO 5-0932.

Pittsburgh, Pa.

The First Lithuanian Radio Program in Pittsburgh, Penn.
Pittsburgh, Penn. — WPIT - 730 klc.
Sekmadieniais 12 val. — 1 val. p. p.
Programos vedėjai:
Povilas ir Gertruda Dargiai.
Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill R., Pittsburgh, Pa. 15216

Rochester, N. Y.

Kultūrinė lietuviška valandėlė
Sekmadieniais 9—9:30 val. ryto
per WCMF-FM, 96,5 mc.
Išlaiko Lietuvių Radijo Klubas.
Klubo valdyba: **Pr. Puidokas,** pirm., 580 Wilkins St., (14521); **A. Cieminis,** vicep.; **R. Kiršteinas,** sek. 229 Nester St. (14621); **V. Žmuidzinas,** ižd., **L. Laukaitienė,** narė.
Programų vedėjai: O. Adomaitienė, A. Cieminis, V. ir N. Draugeliai, A. Dziakonas, St. Ilgūnas, R. Kiršteinas, Br. Krokys, V. ir B. Litvinai, J. Šipaila, D. Šiurilienė, V. Žmuidzinas.

Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ RADIJO PARTIJA
WBRY, Waterbury, 1590 kilocysles.
Kiekvieną šeštadienio vakarą 6:10—7:00.
Programos vedėjas ir direktorius
John D. Adams (Adomaitis).
5 Harriet Ave., Waterbury, Conn. 067[illegible]
Telefonas: 753-8898.

Montreal, Canada

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS
Kiekvieną šeštadienį 10 — 10:30 val. vak.
CFMB stotis — Banga 1410.
Programos vedėjas **L. Stankevičius.**
1053 Cr. Albanel, Duvernay, P. Q. Canada
Telefonas: 669-8834

Toronto, Ont., Canada

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI
Radijo programa girdima
kiekvieną šeštadienį 3:30 — 4:30 p. p.
iš Oakville stoties CHWO — banga 1250.
Programos vedėjas Jonas **R. Simanavičius.**
175 Parkside Dr., Toronto 3, Ont.
Telefonas: 534-1274.

Roma, Italia

ROMOS RADIJAS
Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min.
iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku,
41,15 ir 50,34 metrų bangomis.
Vedėjas **Dr. J. Gailius.**
Circonvallazione NOMENTANA 162.

Vatikanas, Italia

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje.
Sekmad. rytais 10:30 - 11:00 Lietuvos laiku
ir kiekv. vakarą 20:15 - 20:30 Lietuvos laik.
Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų.
Vedėjas **Kun. Dr. V. Kaziūnas.**
Adresas: Sezione Lituana, Stazione Radio
CITTA DEL VATICANO.

MALONĖKITE TUOJAU PRANEŠTI APIE JŪSŲ RADIJO PGROGRAMŲ LAIKO, ASMENŲ, ADRESŲ IR KT. PASIKEITIMUS.

After Pontifical Mass officiated by by Bishop Antanas Deksnys (5th from left, first row) at the Church of Tranfiguration, Maspeth, N. Y.

Po iškilmingų mišių, kurias laikė Maspetho bažnyčioj naujai konsekruotas vyskupas A. Deksnys, dalyvaujant gausiam būriui kunigijos ir tikinčiųjų.

The Transfiguration Catholic War Veterans Post, Knights of Lithuania, Lithuanian Scouts, Lith. Catholic Students, Lith. Catholic Women's Federation, Lithuanian-American Wayside Shrine Committee and representatives of many other organizations with clergy from New York, New Jersey, Pennsylvania, Connecticut, Maine, Canada and Italy who participated in or attended the concelebrated Pontifical Mass officiated by Bishop A. Deksnys.

More — page 19.

Foto R. Kisielius

LIETUVIŲ
DIENOS
LITHUANIAN DAYS
June 1969

Aspects of Russian Colonialism

"Equality" Among Nations — Soviet Style

Officially, the USSR is a "genuine union", with all peoples therein having equal rights. But reality tells quite a different story. In the non-Russian countries, including Lithuania, Russians have their own newspapers, a theatre, films are almost exclusively Russian anyway, and TV programs are relayed from Moscow. Russian schools also abound.

However, there is no reciprocity. Once a Lithuanian, for instance, moves "outside the borders of the republic," willingly or unwillingly, he finds nothing Lithuanian anymore. Even in the almost exclusively Lithuanian villages attached to Byelorussia, almost in a walking distance from the capital city of Vilnius, there is no question about any Lithuanian schools. And even the Lithuanian equivalent of "Pravda," the "Tiesa" of Vilnius, is extremely difficult to obtain.

Russian Appointee — "Deputy Ambassador of Lithuania"

Obituaries of Russian officials are an excellent source for documenting Moscow's colonial practices. They are living reminders of Lithuania's subject status.

A certain Anatolii Shvecov died in Moscow on January 12, 1969. Born in Siberia, in a Russian railwayman's family, he had never lived in Lithuania and, for the last 15 years of his life he has been deputy "Ambassador of Lithuania" in Moscow.

The "permanent embassy of the Lithuanian SSR" in Moscow is a typical "Potemkin village", illusion of Lithuania's "sovereignty". The "ambassador" is usually a reliable Lithuanian Communist, but the deputy is invariably a Russian. And so, during the last fifteen years, Siberian Shvecov "engaged in a long and successful activity in solving the issues raised by the republic in the USSR central agencies". In addition, Shvecov "participated actively in the reorganization of the republic's agriculture, in strenghening the kolkhoz system, and in developing industry." ("Tiesa", Vilnius, Jan. 14, 1969).

This is what "independence of the republic" amounts to: its affairs are being solved by the "central agencies of the USSR" and its issues are presented and explicated by the Shvecovs — appointed by the same central agencies. (E.)

DIONYSOS, A POET OF SYRACUSE

A short story by **Antanas Vaičiulaitis**

IN ANCIENT TIMES, in the city of Syracuse, there lived a poet, Dionysos by name. Nothing remains in history concerning him, except this, that his days were quite wretched. The whole of his property consisted of a few rags which hung on his body. And, after all, he could get on in the needs of the world, if he had a loose and lashing tongue. From morning until night, walking in the streets of the city, he plaited wreaths of verse about the merchants of Syracuse, the seamen, priests, women, soldiers, fishermen, and all other people. And once he satirized even Archimedes, himself.

Not able to pardon such insolence in him, the inhabitants of Syracuse were indeed unconcerned whether Dionysos had enough to eat or died of starvation, whether he had a place to lay his head or not. If some citizen of this cultured city wished to have recourse to his enemy he would think of him; he would bribe the poet to write a satire. And Dionysos would complete his work, quickly, neatly, and masterfully. However, any so obtained reward did not warm Dionysos. Frequently, what he received, he would dissipate that very evening, and again, he would idle about the city, irritated and shaggy. Hating himself, he would sometimes hide in a grove of myrtles; he would sit alone on the beach, spending long hours forming visions in his mind of what he would do if he had as much wealth as Aristeios, or as many ships as did his distant kinsman, Euribatos.

One day it came to pass, when Dionysos was sitting thus, that he fell into a slumber, and he had a dream.

It seemed to him that he was by the sea, and he did not know for whom he was waiting. On the horizon sailing ships were with spread out white sails.

But look! He perceived that someone had approached, and was standing but a few steps from him.

Dionysos recognized his kinsman, Euribatos, an old, twisted miser, who had brought here with him a leather pouch, which he unbound carefully. So much gold was flashed before Dionysos, that, indeed, it made his flesh creep.

Euribatos was so pleased that his little eyes glittered; he plunged his hand into the sack, drew out a handful of coins, and began to count them; while doing this, he examined each coin painstakingly, turning it over between his fingers, and, if he found one rather tarnished, he would rub it on his sleeve or on his coat-tail.

After he had counted the money, Euribatos piled it into a little heap, and turned around toward Dionysos, grinning and showing his mouth full of teeth.

"Surely, he means this gold for me," said the poet to himself; and he reflected thus: how would he spend so much money?

First of all, he would go down to the best steam-bath in the city, wash himself with brushwood, and rub oils into his body; after that, he would buy elegant clothes, and then: see how everyone would honor him, and would jump about in his presence!

While Euribatos was laying aside and piling up a second heap, he pushed half of it toward Dionysos.

And so he dreamed:

"Now very elegant courtesans will press themselves gently against me. Even Filomedusa herself, the loveliest consort of the Tyrant of Syracuse, will offer herself, just for one look at Dionysos."

Euribatos scraped together a third pile.

With so much wealth, I could board the fastest ship, and, sailing away to the city of Athens, I could speak with the most vociferous philosophers, and I could observe the most beautiful plays," thought Dionysos.

And the old man counted and counted, until the pouch became quite empty.

Then Euribatos inspected pile after pile, contemplated something for a long time, and, moving his lips, quietly began counting. Then he burst out laughing, and poured the money back into the sack until all but the last handful remained. Thus with each hand full, he had taken back his gold. Dionysos' face became more and more cloudy, and his heart saddened.

"Behold! My fast ship is lost; the elegant courtesans and bright clothes disappear," he sighed, despairing.

Yet with the last pile, Euribatos hesitated and pondered, not withdrawing his old and cunning eyes from the poet. Then the old man stepped toward Dionysos, whose heart again fluttered, and he was so close to him that he could see all the wrinkles of the merchant's face; so deep were they that it seemed as if they had been furrowed with a knife.

Dionysos was already beginning to open his lips to express, with the most beautiful words, his gratitude to his distant relative, although formerly, in his satires, he had scorned him, having named him a stale sponge into which even water would not be absorbed.

Nonetheless, Euribatos, coming near, pushed the poet away from his path, approached the sea, and flung the coins into the water. Dionysos saw how they glistened in the sun and how they sank into the waves.

"O Poseidon and Ye other gods, this gift is for you, so that you might be good to me, and that you might protect my ship when the storms come and the lightning flashes!" exclaimed Euribatos, and he bowed to sea.

Either from this voice, or from his own deep sorrow, Dionysos began to awaken.

No one was around, neither the old man, nor his money, nor bird, nor beast. Only the waves, murmuring, that ran, one after the other, onto the shore.

Dionysos lifted up his arms and moaned:

"O Zeus, you who manage the world from the top of Mount Ida, you begrudge me good fortune even in a dream!"

Shouting, moaning, and censuring the gods for his misfortune, Dionysos went away from the seashore, and wandered about the fields and woods until, in one place, a black abyss opened at his feet. Stunned with grief, Dionysos yearned to tumble into the hole and so end his suffering days by killing himself on the rocks below.

But lo! as he stepped toward the abyss, he heard loud music issuing from the deep; startled, he stopped and listened attentively. Below, on the moist rocks, overgrown with moss and lichen, sat the god, Pan, and he blew on a reed-pipe, playing gentle and yearning melodies so beautifully that, at the sound of such beauty, even his heart grew sweet.

Then Pan put the pipe down on a rock, lifted up his eyes to Dionysos, and spoke:

"Do not be so sad. I will give you a kingdom, of which no one will deprive you."

Climbing from rock to rock, the goat-god emerged into the light, seized Dionysos by the hand, and said:

"Behold the great, bright hills of clouds floating. Therein dwell only the good and shining spirits. It is only for them to dream such dreams which even great Zeus would envy. And here, by my feet, blossoms a smiling flower, a slender, simple, and beautiful one. And upon me, a god, there may descend a sadness; I then look up, and again the light is in my eyes."

PARTICIPANTS OF PONTIFICAL MASS

Continued from page 17

Picture are — left to right, front row — Rev. L. Andriekus OFM, Kennebunkport, Maine; Rev. J. Scharnus, Newark, N. J.; Rev. A. Petrauskas, Brooklyn, N. Y.; Rev. J. Pragulbickas, Elizabeth, N. J.; Bishop Antanas Deksnys; Msgr. J. Balkūnas, Maspeth, N. Y.; Rev. J. Aleksunas, Brooklyn, N. Y.; Rev. D. Pocus, Kearney, N. J.; Rev. A. Zaremba, SJ, Montreal, Canada;

second row: Rev. P. Geisčiūnas, Brooklyn, N. Y.; Rev. S. Yla, Putnam, Conn.; Rev. S Raila, Maspeth, N Y.; Msgr. V. Balčiūnas, Putnam, Conn.; Rev. B. Liubauskas, Erie, Pa.; Rev. S. Valiušaitis, Brooklyn, N. Y.; Rev. V. Svirnelis, Bayonne, N. J.;

third row: Rev. V. Gidžiūnas, Brooklyn, N. Y.; Rev. A. Borth[illegible]vičius, Shenandoah, Pa.; Rev. [illegible] Pikturna, Brooklyn, N. Y.; Rev. R. Krasauskas, Rome, Italy; Rev. B. Ramanauskas, OFM, Brooklyn;

Fourth row: Rev. V. Dabušis, Paterson, N. J.; Rev. A. Račkauskas, Brooklyn, N. Y.; Rev. P. Žemeikis, Elizabeth, N. J.; Rev. P. Bulovas, Maspeth, N. Y.; Rev. J. Gurinskas, New York.; Rev. F. Barkus, OSB, Newark, N. J.; Rev. B. Bagdonas, Canada; Rev. J. Kardas, New York, N. Y.

Eight priests concelebrated a Pontifical Mass with Bishop A. Deksnys at the Church of the Transfiguration, Maspeth, N. Y., on July 6th.

Msgr. J. Balkūnas was Honorary Chairman of the Committee for the dinner in honor of Bishop Deksnys in the Parish Hall that was filled to capacity by 300 persons. Among the speakers was A. Simutis, Consul General of Lithuania in New York. Congratulatory messages [illegible] cluding one from Bishop Francis J. Mugavero, were read during the event. (H. K.)

BOOKS OF INTEREST

LITHUANIA Land of Heroes. Country, People, History, Language. Lithuania's Fight Against the Kremlin Rule. Soviet Genocidal Practices in Lithuania. Prepared and edited by Leonard Valiukas. Lithuanian Days Publishers, 4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, Calif. 88 p. Part II — Illustrations, 96 p. Price: $4.75.

Lithuanian Days Publishers
4364 Sunset Blvd., Hollywood, Ca.

RENEW YOUR

LITHUANIAN DAYS

JUSTICE IS ON OUR SIDE

"Peace and Freedom to Prevail over Communism" states Congressman Edward J. Derwinski

"I am confident that all peoples of the world will ultimately enjoy the blessings of freedom and international peace," Congressman Ed Derwinski (R—th) stated, addressing a Captive Nations Week Rally in Taipei, Taiwan, Republic of China, Friday afternoon, July 11.

Derwinski traveled to Taiwan as a representative of the Captive Nations Week Committee of the United States. Captive Nations Week is observed throughout the free world the third week of July each year.

"The international Communist conspiracy is the great threat to world peace and stability. True peace and freedom, the legitimate goal of mankind, will come to Vietnam, Cuba, China, and other oppressed lands only when all peoples are represented by governments of their own true choice," the Congressman explained.

"Despite long years of subjugation under Communism which pervaded every aspect of daily life, the captive peoples have managed to retain their identity with their national and cultural heritage," he said.

"Communism attempts to eradicate the individuality of people, thus runs head long into the deep-rooted, age-old nationalistic traditions of the captive peoples. That is why in this period in our struggle against Communism we can remain confident of the ultimate triumph of free men over the evil ideology which we combat," Derwinski observed.

"In recent years we have seen Communist setbacks in Indonesia and Vietnam, new unrest in Czechoslovakia, and failure to make any progress in Latin America and Africa. The Soviet Union and their puppet governments are at a low point in their effectiveness at the United Nations. On the other hand, the crisis in Czechoslovakia reminded the free world that Communism cannot mellow and that Red Governments auotmatically suppress any attempt at intellectual, economic or social freedom," the Congressman pointed out.

"Time is on our side. Justice is on our side. The spirit developed in Captive Nations Week observances throughout the free world provides the spark for effective year-long efforts in the unending struggle for freedom," he concluded.

EARLIEST LITHUANIANS IN AMERICA WITH THE DUTCH COLONISTS

The important part that Dutch settlers have played in building up the colonies of America's New England states since the beginning of the 17th century is quite well known. That alongside with the Dutch and since those early dates Lithuanians have been entering the history of the new World is a fact that is only now catching the attention of the Lithuanians themselves. It is indeed a field open to needed research on this period of history and on the works of the Lithuanian individuals involved.

The Dutch, not being numerous, had been taking along as settlers quite a number of Lithuanians who had come to Holland to study medicine, theology, literature.

It is known that a Lithuanian warrior Jaan Bembo (Jonas Bimba) had been serving in Fort Orange in 1656 and had participated in the capture two years of Fort Nassau (the present New Castle, Delaware). Upon seizure of this fortress it had then been renamed Fort Kasimier Governor Stuyvesant.

As the early settlers were making their way up the Hudson river valley, Stuyvesant appealed to the directors of the Dutch colonies in Amsterdam (New York was then yet New Amsterdam) in his letter of September 4, 1659: "may the homeless Lithuanian, Polish, Prussian and other farmers be permitted to come to New Amsterdam on the earliest possible ships."

Even more famous has been the Lithuanian pioneer Dr. Karolus Curcius (Alexandras Kuršius). Requested by Amsterdam's new mayor the directors of Amsterdam had replied to him on April 25, 1659: "How much trouble we have taken to find a Latin schoolmaster is shown by the fact that now one Alexander Carolus Cursius, late professor in Lithuania goes over. (Barthold Fermow, New York Historical Records,) XIV, pp 436-43). Two years later this first instructor of classics in America returned to Holland (1661) and entered the University of Leyden to continue his studies of medicine. He registered a "nobilis lituanus". The Lithuanian Consul-General in New York, Anicetas Simutis has been gathering much material about this early countryman of his.

Some of the other Lithuanians, whose entry to America with the Dutch in the 17 and 18th centuries has been traced, were: Niensovich (1659); Zabarovskij - Zubrickas (1662) of East Prussia; Thomas Serckie (1676); Jan Jeurianszen — Jurionis (1699); Hans Karoski - Karosas, who died in 1718 at the age of ninety and was buried at the Lutheran Church in New York; Mary Rusky - Ruškytė; Christian Pasasky - Pužauskas, American born in 1737 fought the French in 1756 - 1760. Henry Dabush-Dabušis, John Maleck-Maleckis, Andrew Kacky-Kakys, are amongst those found registered during a poulation census in Montgomery county, New York, in 1790. A nobleman Louis Chodkiewicz who apparently had come over with Koscziusko and married in 1793 Ann Beekman, was of the Lithuanian family of Boreika-Katkevičius.

(From: Tėvynė, June 13, 1969, No. 24. From the Lithuanian translated by A. M i l u k a s).

A. Budreckis

And Pan led Dionysos away with him; he walked with him about the fields, where he watched over his flocks, showed the poet the trees and birds, or sat with him by the well of Arethusa, and blew his reed pipe, giving it to the poet to play, too. Sometimes, indeed, madness struck Pan; then he ran about, roaring and chasing the nymphs, daughters of the waters.

The inhabitants of Syracuse became accustomed to them, as they wandered about the city environs, on the sea shore, in the meadows, and on the mountains. But, one day, both of them vanished into the reeds of of papyrus by the peaceful waters of Mount Kiana, and since that time they never returned from the shady places of the woods.

Sometimes, when the heat of noon pulses on the summer fields, and when all grows quiet, and even the cicadas cease their chirping, from the reeds by the waters of Kiana comes, wailing, the distant sound of the reed-pipe.

Hearing it, the Syracusians speak amoung themselves, saying that there, quite and gentle, sounds a song of the poet, Dionysos, calling and enticing men into the unknown.

And, as if enchanted, they hear melodies heretofore unheard by ears of men, melodies which, deeply disturbing, bear longing to the heart.

Translated from the Lithuanian
by **Miriam Robbins**

EDITORS NOTE:

Miriam Robbins is a graduate student of Indo-European Linguistics at The University of California, Los Angeles (UCLA). During 1968-1969 for thre quarters she studied the Lithuanian Language in the class of the Lecturer Juozas Tininis. She started without any knowledge of this language and ended with such siklfulness that she was able to translate from it.

We are glad to print in this issue of Lithuanian Days Magazine a short story of A. Vaičiulaitis, translated by Miriam R o b b i n s.

AR TURITE ŠIUOS
"LIETUVIŲ DIENŲ" LEIDINIUS?

Gražina Tulauskaitė

Vakarė banga

Lyrika

Aksominiais viršeliais

128 psl., kaina $2.00

Nerima Narutė

RELIKVIJOS

Lyriniai natiurmortai
Viršelio aplanką piešė P. Jurkus

Kaina $2.00

Elena Tumienė

KARALIAI IR ŠVENTIEJI

Poezijos rinkinys
A. Korsakaitės viršelis ir vinietės

Kaina $2.50

VYSKUPAS IR VELNIAS

Ignas Šeinius

Apysakos

Viršelį piešė A. Korsakaitė
Pomirtinis vieno žymiausių senosios kartos rašytojų-beletristų leidinys. Su Juozo Lingio žodžiu apie autorių ir jo kūrybą.

Kaina $3.00

Aleksandras Radžius

PAUKŠČIŲ TAKAS

Eilėraščiai
Viršelio aplankas Pauliaus Jurkaus

Kaina $1.50

Šios ir daugelis kitų knygų
gaunama

"LIETUVIŲ DIENŲ" LEIDYKLOJ

4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif.
90029

Three of the last Soviet Russian stamps, used in occupied Lithuania: 1. 15 kopeck stamp, showing a soviet soldier; 2. 30 k. stamp, showing Ukrainian Pavillion at the All-Soviet Exhibition in Moscow, postmarked LABANORAS, district of Utena; 3. 60 k. stamp with Soviet coat-of-arms. — Trys iš paskutinių sovietų pašto ženklų, vartotų okupuotoje Lietuvoje: 1. 15 kapeikų — su rusų kareiviu; 2. 30 kapeikų, kuriame parodytas Ukrainos pavilionas Visasąjunginėje parodoje Maskvoje, su štampu — LABANORAS, Utenos apskr.; ir 3. 60 k. su Sovietų Sąjungos herbu.

LITHUANIAN HISTORY IN STAMPS

By A. Bernotas

Part CXVII (117)

The occupation of Lithuania by Soviet Russia on June 15, 1940, was met by the western countries with an indignation and disgust, with most of them protesting. that they would not recognize the fact. Most of the Lithuanian embassies and consulates abroad remained operating. Only Germany and Sweden recognized the occupation. Other countries maintained that the occupation was only temporary; consequently, they never gave it a formal recognition. Thus, in quite a number of countries since that year Lithuanian embassies and consulates are still operating and the Lithuanian envoy Lozoraitis in Rome, Italy, retains the title of Chief of Lithuanian Diplomacy abroad. United States undersecretary Sumner Welles on July 23, 1940 declared tha the United States is not recognizing the forceful annexation of the Baltic States by the Soviet Union, and former president F. D. Roosevelt stated the same once more on October 15, 1940. Therefore Lithuania's embassies are still operating in Washington, London and in some other countries, likewise.

Soon after occupation some Lithuanian patriots started secretly to organize themselves for a struggle against the occupants and already on October 9, 1940, they had a secret meeting in Vilnius, creating an organization, which later called itself "Lietuvių Aktyvistų Frontas" (The Front of Lithuanian Activists). In some localities already in the spring of 1941, as the NKVD chief in Lithuania reported to Moscow, Lithuanian partisans were operating, and were getting ready for action in the event of an approaching war.

In foreign countries Lithuanians had organized themselves as well. The American Lithuanians on August 10, 1940 organized a "Lietuvai Gelbėti Taryba" (a Council to Help Lithuania), which later called itself Amerikos Lietuvių Taryba or ALT (American Lithuanian Council). and exists until now.

Especially active were the Lithuanians living in Germany's capital Berlin. Presided by the former Lithuanian military attache to Germany, colonel Kazys Škirpa, 1940, the resident Lithuanians created an organization — "Lietuvių Aktyvist- Frontas" on November 17, 1940, whose aim it was to propagate abroad their homeland's liberation and to give all possible help to their fighting brothers at home. Lithuanian activists suffered great losses during large deportations of June 14-18, 1941, but they were not crushed mortally and, as soon as the war started between Germany and the Soviet Union, they rose to liberate their country.

That the war was approaching, inhabitants soon began noticing, because Soviets' military activity increased greatly. The two last weeks before it started Soviets had moved their armed forces closer to the German borders, with trainloads of tanks, artillery and other war equipment rolling on all Lithuanian railroads westward, then disloaded at the railroad stations nearest the borders and brought to their positions at their strategic points.

At last, on June 22, 1941, Lithuania's inhabitants, somewhat before daybreak, noticed unusual noises of eastward flying planes and heard trembling detonations from the directions of Soviet airports. The German army with its tanks and artillery had crossed the border at all points and started beating back the Soviets. Artillery fire did great damage to the many Lithuanian border towns, such as Kretinga, Tauragė and others. Soviets attempted to defend themselves, but everywhere they were caught unaware and resisted only slightly. In long columns, pursued by attacking German warplanes, the Soviets moved eastward, destroying everything on their way. They moved along with themselves the installed government officials and the rest of the party apparatus. Political prisoners were taken from prisons and, according to instructions that were received from Moscow, were also transported eastward or, where transportation was impossible, liquidated on the spot. Thus, Soviets massacred in a wood at Rainiai near Telšiai 73 prisoners, in Pravieniškės near Kaunas they shot to death 450 persons, at other places somewhat less. The biggest massacre occured in the woods of Červenė, near Minsk, Russia, where NKVD-men on June 26 shot to death no less than 1114 Lithuanians, driven from the prison of Kaunas afoot; among them were well-known personalities, such as the Head of Army Education and Scout-Chief colonel Juozas Šarauskas, and others. Only a few people escaped these firing squads, among such were colonel Jonas Petruitis, who later wrote the book "How They shot us to Death" (Kaip jie mus sušaudė).

(To be continued)

CLEM'S POLSKIE DELI

★ Specializing in home made fresh and Smoked Polish Sausage, fancy groceries and choice meats.

★ Featuring Imported Krakaus Polish hams, beer, wine and groceries.

NOW
Daily from our own new
BAKERY-KITCHEN
a variety of Polish pastries and other home made delicacies.

IT's CLEM'S
3002 W. Florence Ave., Los Angeles
759-5058

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

B. R. PIETKIEWICH,
President

2555 W. 47 th St., Chicago 32, Ill.

Atvykus | Kaliforniją, kviečiame |

BEACON MOTOR HOTEL

Arti prie
Beach, Westwood, Beverly Hills & Hollywood
3020 Wilshire Blvd. Santa Monica, California
EXbruck 4-9144
Mrs. A. Lukšis — Owner and Mgr.

Juozas Prunskis

RINKTINĖS MINTYS

Aforizmai ir citatos.

Miniatiūrinė gyvenimo išminties ir poezijos antologija, kurion surinkta ilgų metų patirtis. Graikų, romėnų, pirmųjų krikščionybės amžių, viduramžių ir naujųjų laikų mokslininkų, mąstytojų, sociologų ir religininkų, menininkų ir politikų mintys ir posakiai. Sudėta abėcėlės tvarka, tinka kiekvienam momentui. Įrišta kietais viršeliais $4.00. Minkštais virš. — 3.00

Lietuvių Dienų Leidykla
4364 Sunset Blvd., Hollywood, Ca. 90029

DIVIDENDAI MOKAMI KAS 90 DIENŲ UŽ VISAS TAUPYMO SĄKAITAS

TAIP

TAUPYDAMI PAS MUS, JŪS GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠĮ, KURI JUMS PATOGIAUSIA... TAI NEDELSDAMI PASIŲSKITE ČEKĮ DABAR.

5¼% UŽ TERMINUOTUS INDĖLIUS
$7,500.00 ar daugiau

TAUPYMO SĄSKAITOS IKI $15,000 APDRAUSTOS F.S.L.I. ĮSTAIGOSE.

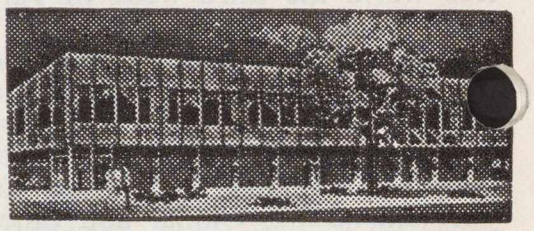

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court
Cicero, Illinois 60650
JUOZAS F. GRIBAUSKAS
sekretorius
Tel.: (312) 656-6330 ir 242-4395

LADIES AND GENTLEMEN

Remarkable Discovery

Hair formula JIB is Patented in Switzerland and Registered in U.S.A. and Canada, Europa, Germany, Austria. It cures Dandruff, Falling Hair, Itching scalp, Splitting ends, Strengthening Hair, Root growth, and restoring NATURAL HAIR COLOR.

Using JIB you will never be bald or grey. 100% Guaranteed.
Listed in Druggist Red-Blue Book. JIB Medicine Liquid 8 oz. A 16 week supply $5.50. Money Order, P. P., Send today — JIB LABORATORY

1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650

Only a limited supply available of

LITHUANIAN MAPS

Compiled by J. Andrius,
with the technical assistance of Professors A. Salys, Stp. Kolupaila, K. Pakštas, Drs. M. Braks, M. Gimbutas, and A. Šapoka.
A multicolored map of Lithuania
Book map, in folder: $3.50

Lithuanian Days Publishers
4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029

LITHUANIANS MAKE NEWS

● It is reported tha tamong the remarkable achievements in research and advanced development programs associated with brain computers of the spacecraft in unmanned space missions — in institutions sponsored by NASA and directed by highest level offices — the SAR computer is of outstanding significance. By means of self-test and self-repair it possesses "Fault Tolerance".

One of the leaders of the STAR family producers is Dr. Avižienis.

Says magazine LAB-ORATORY: However, perhaps the most immediately promising by-product of the STAR work has been the recent proposal by **Dr. Avižienis** to extend the STAR self-repair techniques throughout the entire cpacecraft, with the STAR computer now serving as the monitor and "automatic repairman" for automated in-flight testing and maintenance of the entire spacecraft. A thourough study of the possibilities and problems of such an approach is already on its way."

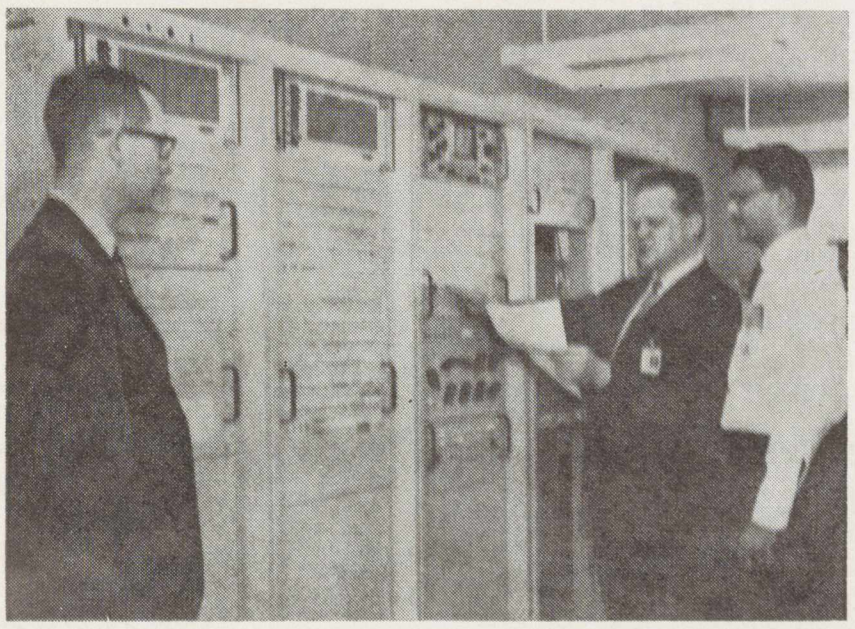

F. Mathus and J. Rohr observe as Dr. Algirdas Avižienis starts a test program on the STARlet subset of the STAR computer.
Dr. A. Avižienis bando savo sudarytą kompiuterį. Šioje srity jaunasis mokslininkas, UCLA profesorius, yra pasiekęs žymių laimėjimų.

● Service men in the Far East are given radio programs from the United States through a special military broadcasting stations. Mostly the programs are rebroadcasts from stations operating in California.

Every Tuesday at 9 oclock Japanese time our renowned film star **Rūta Lee - Kilmonytė** provides listeners of this vast network with an hourly entertainment of catching music brightened with her own lively comments and delightful humor. Her program called RUTA LEE, MUSIC AND ME is winning indeed.

And appealing to her warrior listeners Rūta invites them to reply with suggestions. She insists, though, that she be correctly addressed: spelling her name out she talks of her Lithuanian origin, of the meaning of — "Rūta — is a fragrant herb which grows every where in Lithuania."

● The Baltic Research Institute of the University of Bonn, Germany, is composed of an led by a number of Lithuanian, Latvian and Estonian scientists. The Lithuanian members are professors **Antanas Maceina** (Muenster), and **Zenonas Ivinskis** (Bonn). The latter has this year been delivering his lectures and directing his seminars with respect to the 400th anniversary in July of the Union at Lublin between Lithuania and Poland

The Institute publication is COMMENTATIONES BALTICI of which vols. 14-15 are to appear shortly.

● Two years ago **Audronė Valinevičiūtė** left Chicago for Paris. In her chosen road of service dedicated, is composed of and led by a stage of improving her voice. She became a frequent performing guest at Paris concert halls. For a time she was a singer on the staff of a French TV station.

She gets appreciative reviews in the Paris press.

She is presently invited t perform in a French film production "Le Grand Sout", where the leading parts are played by Maurice Ronet and Michel Bouget.

Her stage name ir **Angie Valin.**

Memorial Service at the Lithuanian Wayside Shrine, Flushing Meadow Park, New York. Foto Ch. Binkins

Trėmimų Baltijos kraštuose 1941 metais minėjimas New Yorke.

● The deportation of 799,00 Lithuanians, Latvians and Estonians during 1941 by Soviet Communists to Siberian slave labor camps and prisons was observed with a Memorial Service at the Lithuanian Wayside Shrine, Flushing Meadow Park, New York. The Borough President of Queens, Sidney Leviss, issued a Proclamation designating June 15th as Commemoration Day for that tragic period.

Pictured are (l. to r.): Rev. N. Trepsa, Latvian Catholic priest, who gave the invocation; Peter Wytenus, Chairman — Lithuanian; American Wayside Shrine Committee; Anicetas Simutis, Consul Gen. of Lithuania in New York, the main speaker; Helen V. Kulber, Chairman—Special Events and commentator of the program.

Louise Senken (center 1.) was vocal soloist. Mr. Wytenus, Mrs. Kulber and members wearing Lith. national costumes — Rimas Vebeliūnas, Joan Mažeika, Philip Skabeikas — also represented the Knights of Lithuania. Flag bearers were Atis Lejins, Latvian; Victor Vinkman, Estonian; Lithuanian Scouts — Gediminas and Vytas Mikalauskas, Algis Kidolis, Vytas and Rimas Rauba, Algis Bandziukas, with their leader, VytautasKidolis.

The **Lithuanian Wayside Shrine,** constructed for the New York World's Fair under the auspices of the Knights of Lithuania and blessed by the Most Rev. J. P. Denning, Auxiliary Bishop of Brooklyn, in June 1964, remains on its original site in Meditation Garden.

● **L. J. Kishkunas** of Pittsburgh, Pennsylvania, has been chosen by the city's board of education for the post of Superintendent of Schools.

His doctor's degree he has obtained at Columbia University, New York, in 1958. He later started his career of educationalist: superior in New York, teacher in high schools and counselor in Illinois, Chicago, Cincinnati, North Carolina.

● The Columbus Enquirer (Columbus, Ga., March 3, 1969) has a review of THE THIRD WOMAN, a novel by **Aloyzas Baronas,** prominent Lithuanian novelist of the young generation. A. Baronas is President of Lithuanian Writers' Association (In Exile).

● Some basic information on Lithuania can be found in a newly edited book by **Albertas Zubras,** living in Australia, Melbourne, PEOPLE OF THE AMBERLAND. Published by Australian Lithuanian Student Association, 1968, 96 p.

IŠ DAILĖS PARODŲ

JUOZAS BAGDONAS
vienoje iš savo parodų.

Neseniai surengtoje dail. Juozo Bagdono dailės darbų parodoje buvo malonu matyti neišsenkančią kūrėjo energiją ir stebėti formų bei kompozicijų įvairavimą, dar vis paliekant abstrakto sferose, bet neatsisakant galimybės pereiti į konkretesnius pasaulius.

Iki šilolei J. Bagdonas mūsuose buvo vienas stipriausių abstraktinio paveikslo kūrėjų, išnaudodamas drąsiausias faktūros galimybes ir milžinišką kūrinių formatą. Jo darbai, neretai užtinkami dailės mėgėjų butuose, stelbė kitų darbus talentingu mostu ir daug pasakančia, kad ir abstaktine tema.

Artist J. Bagdonas at an exhibition of his paintings.

Zita Sodeikienė

TAI, KAS YRA
(Akrilika)

That's what it is

Liepos 12-13 dienomis Los Angelėse Akademinis Skautų Sąjūdis surengė Zitos Biliūnaitės-Sodeikienės dailės darbų parodą. Dviejose Šv. Kazimiero mokyklos klasėse buvo išstatyta kelios dešimtys tapybos ir grafikos darbų.

Z. Sodeikienė yra jaunosios kartos, išaugusios JAV-se, dailininkė. Jos darbų temos rodo dailininkės filosofinį žvilgsnį į žmogų ir visatą. Jos technika kruopšti, apgalvota ir atlikta su didele kantrybe. Tatai rodo dailininkės rimtą priėjimą prie meno ir jo šiuolaikinių problemų. Akivaizdus tolimas nuo lengvapėdiško abstrakto žiūrovui kelia minčių, kad jaunieji menininkai ima bodėtis meno beprasmiškumu.

Parodoje dalyvavo pati dailininkė, atskridusi iš Chicagos, kur ji nuolat gyvena, ir tarė įvadinį žodį.

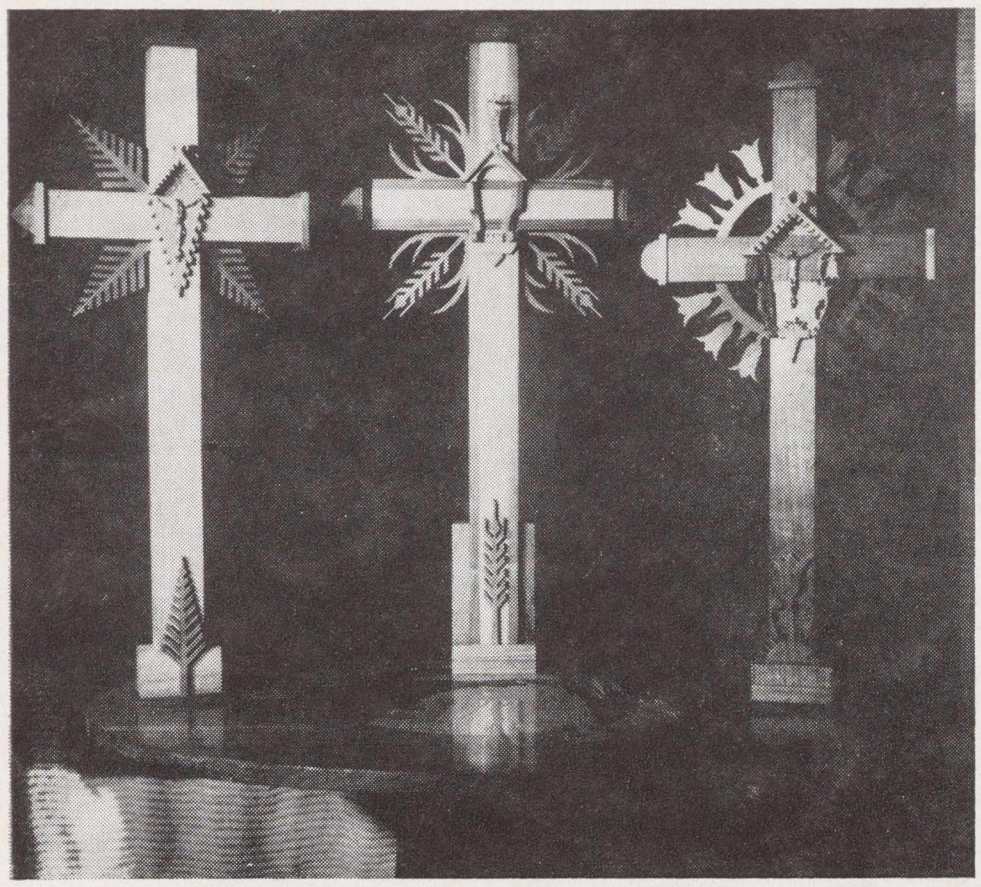

Turime nemažai liaudies meno sekėjų — statulėlių, koplytėlių, kryžių ir kt. drožinėtojų.

Vieni jų seka senųjų tautodailės tradicijomis, kiti kuria naujus . Plačiai žinomi arch. J. Muloko projektų kryžiai ir koplytėlė; jie dažniausiai panaudojami bažnyčiose, kiemuose, šventoriuose.

Čia norime parodyti dviejų menininkų sukurtus darbus, kurių detalių motyvai paimti iš Lietuvos laukų augalų: linų, dagių, varpų, tulpių ir kt.

Tai originalus būdas pajvairinti tautinei ornamentikai.

Projektus darė dail. Marija Laurinavičienė, iš medžio išdrožinėjo Povilas Laurinavičius.

Kryželiai yra 20 colių aukščio ir pakabinti Jaunimo Centro lituanistinės mokyklos klasėse. (Viso jų yra 10; čia parodoma tik 6).

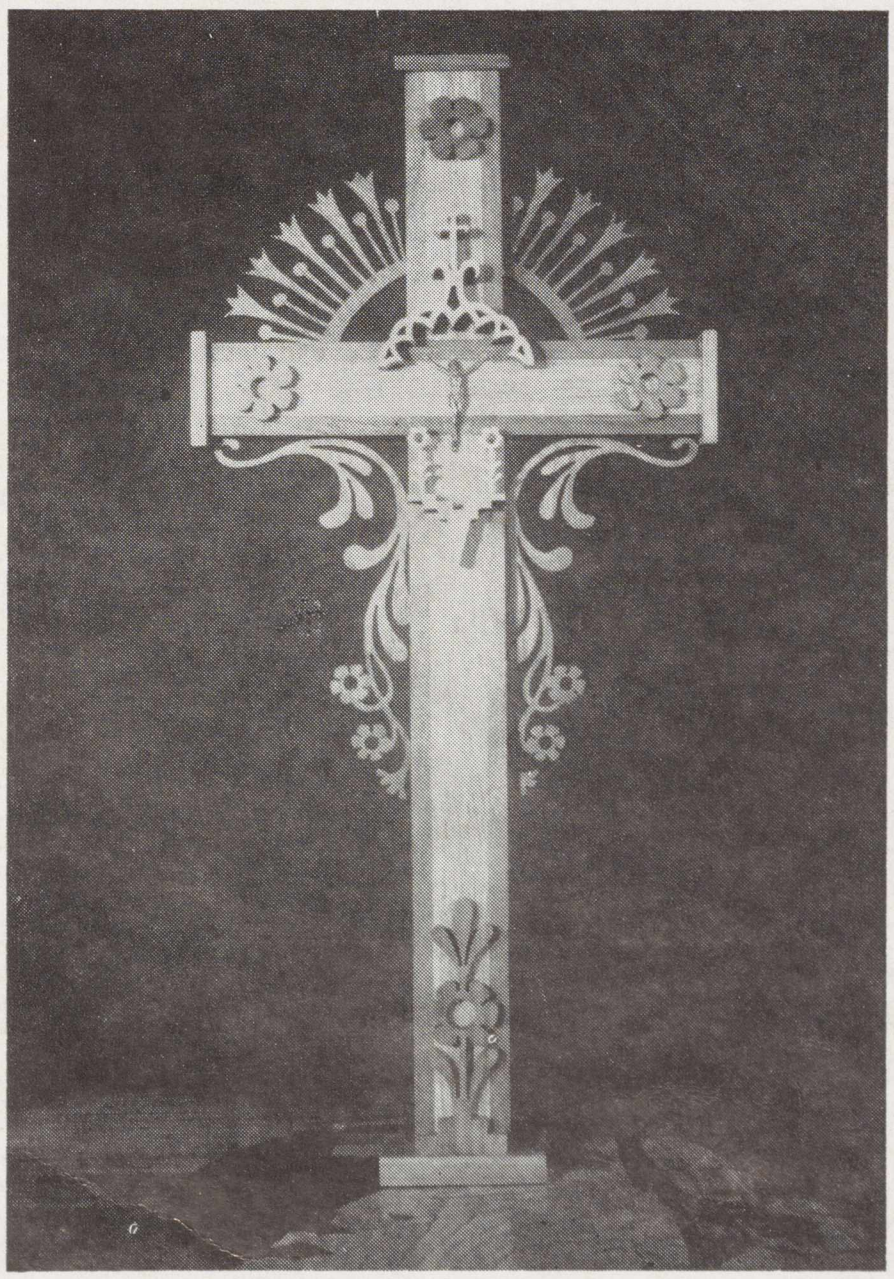

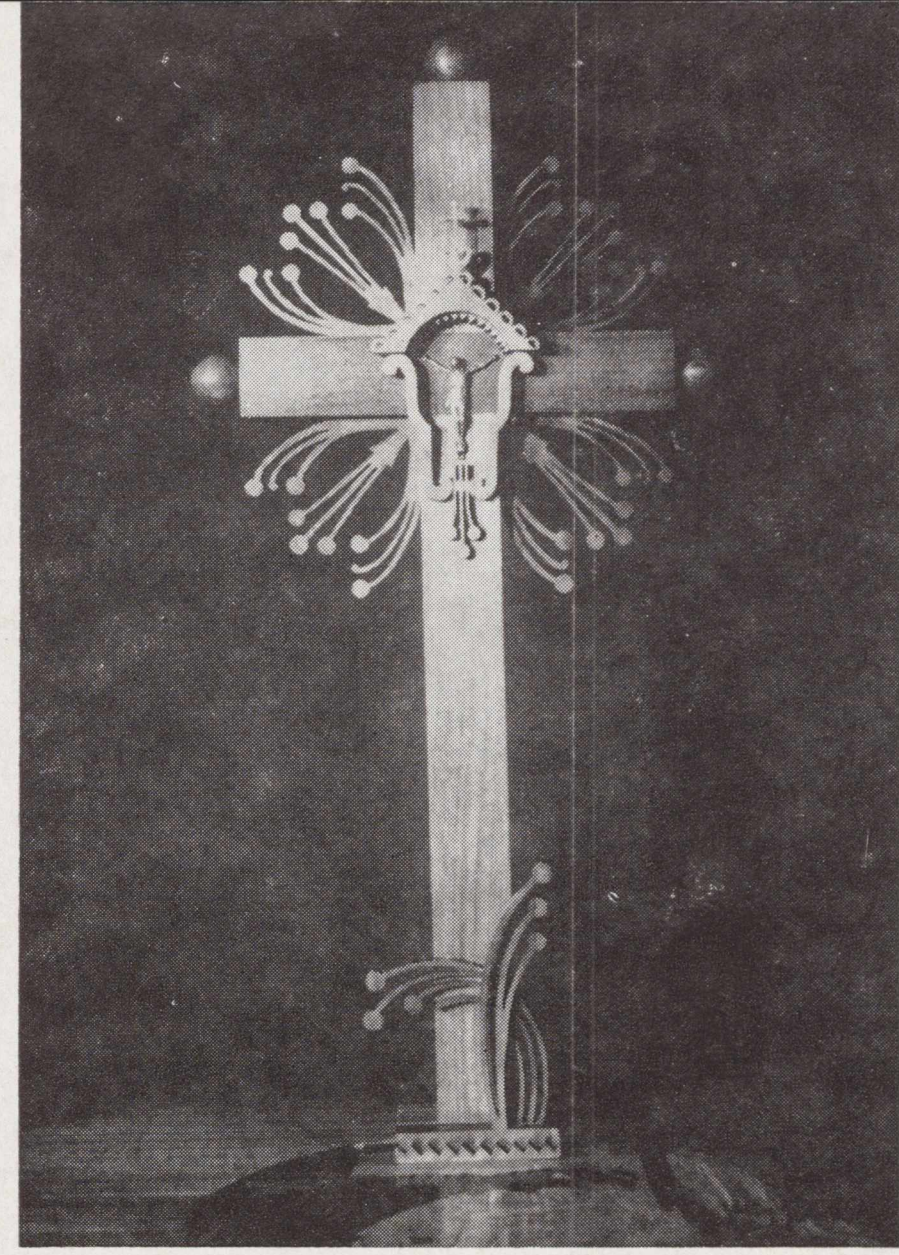

NAUJA MŪSŲ KRYŽIŲ ORNAMENTIKA

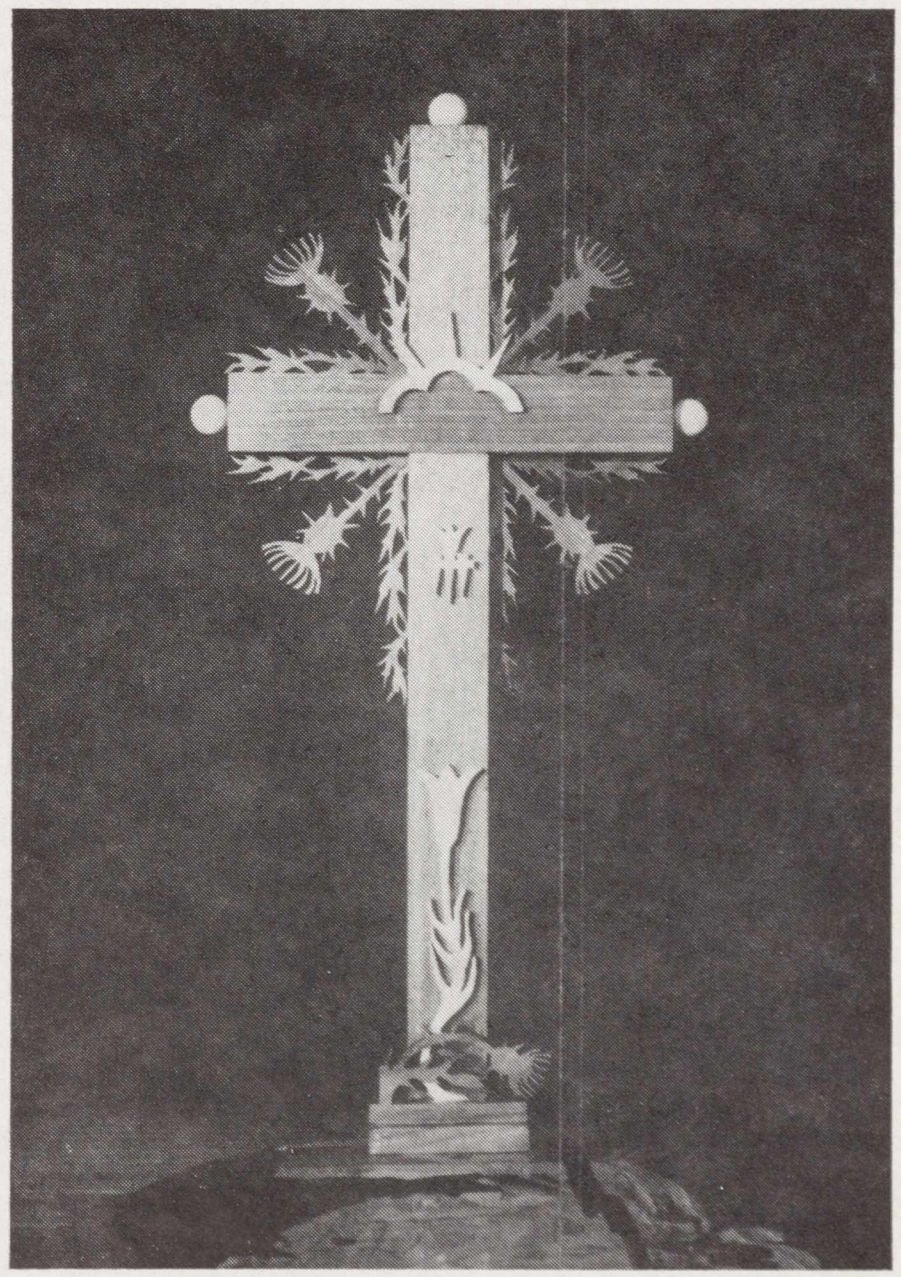

Lithuanian crosses, created by artists Marija and Povilas Laurinavičius, Chicago, Illinois.

GĖLĖS PRIE DARIAUS-GIRĖNO PAMINKLO BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŲ
DIENOS
LITHUANIAN DAYS